

CAF - T. Walczak

• JUTRO — lokalnie przelotne opady deszczu. Temperatury będą wskazywać na zmiany.

JUTRO — lokalnie przelotne pady deszczu. Temperatury b wlezkich zmian.

Witaj szkoło!

Ciąg dalszy ze str. 1

cje i pogadanki tematyczne dające w sumie podstawy wiedzy pedagogiczno-psychologicznej. Jednak frekwencja rodziców na tych spotkaniach nie jest taka, jakiej życzyliby sobie ich organizatorzy.

Odnosząc pedagogizację rodziców jako jeden z wielu problemów oczekujących w oświacie optymalnego rozwiązania pragnę zwrócić uwagę na rolę dorosłej części społeczeństwa, przede wszystkim zaś rodziców, w procesie nauczania i wychowania. Historia wskazuje dowody, że najwspanialsze nawet programy oświatowe mogą nie być w pełni wykorzystane, a nawet zniweczone przy braku jedynomyślności w oddziaływaniu na młode pokolenie i niedostatków konsekwencji w postępowaniu dorosłych.

Kto wie, czy występujące aktualnie trudności kadrowe m.in. w gminach Brańsk, Grodzisk, Jaswiły, Kuznica, Grabowo, Turów, Wąsosz nie biorą się z tego, że nauczyciele nie znajdują niejednokrotnie w większej społeczności aktywnych sojuszników w realizacji celów pedagogicznych i często w swojej pracy czują się osamotnieni. Uważam, że nie na wiele się zdąży zapewne za studentami umowy przedstępne o ile roli peł-

nionej przez nauczycieli nie zrównoważy w gminach prestiż tego zawodu, a co z tym się wiąże, jak najdalej idąca pomoc miejscowych władz i całego środowiska w rozwiązywaniu zarówno spraw bytowych, jakichś nauczycieli jak też problemów, które ich nurtują.

Pracuje 19 proc. uczniów woj. białostockiego, 23 proc. — woj. suwalskiego i 13 proc. woj. łomżyńskiego będzie w br. dojeżdżać do szkół. Powiedzmy sobie od razu, że sprawne, bezpieczne i jak najmniej uciążliwe dojazdy będą zależały nie tyle od starań nauczycieli i zespołów kierowniczych placówek oświatowych co dyspozytorów środków lokomocji, a więc SKR, PKS itd.

ZASTYGNALIZOWAŁAM jedynie kilka wybranych zagadnień, które wprawdzie nie leżą bezpośrednio w łancuchu procesu dydaktycznego ale warunkują jego jakość i pozostają w zasięgu naszych (całego społeczeństwa) wpływów. I dwie są możliwości: albo będą one sprzyjały harmonii w nauczaniu i wychowaniu, ewentualnie zakłada ustalone, nowoczesne programy kształtowania osobowości uczniów.

B. MAJEWSKA

Zaopatrzenie rynku

Ciąg dalszy ze str. 1

W I półroczu br. dostarczono 1580 tys. ton maki, mogącej być w III kwartale br. 812 tys. ton, a w IV kwartale co najmniej 817 tys. ton maki. Planowane dostawy maki w pełni zaspokaja bieżące zapotrzebowanie piekarni i gospodarstw domowych.

Wiecej niż w minionym roku, a także o kilkanaście tysięcy ton więcej niż początkowo planowano, powinno być na rynku kasz, których dostawy w br. wyniosą ok. 288 tys. ton. W trzecim i czwartym kwartale br. przemysł przetwórczy może dostarczyć 140

tys. ton kasz, co przy zakupach nie przekraczających bieżących potrzeb gospodarstw domowych w pełni — jak wykazuje — normalny popyt na ten produkt — pokryje zapotrzebowanie rynku.

Możliwości produkcji makaronów — są nawet większe od kształtującego się na rynku zapotrzebowania. Dostawy, które w III kwartale br. wyniosą 18 tys. ton, a w IV kwartale 24 tys. ton, w pełni zaspokoją popyt. Nie powinno zabraknąć także płatków zbożowych: ich dostawy na poziomie ok. 54 tys. ton w br. odpowiadają zapotrzebowaniu rynku.

Mediacja OJA w konflikcie etiopsko-somalijskim

LAGOS (PAP) — Specjalny wysłannik PAP, Stanisław Grzymalski, pisze:

Z inicjatywy prezydenta Nigerii, Shahu Shagariego odbyło się 18 i 19 bm. w Lagos posiedzenie specjalnego komitetu OJA, powołanego w 1978 roku przez „szczyt charłamski” w celu rozwiązania kryzysu w tzw. rogu Afryki. W skład tego komitetu wchodzi przedstawiciele Kamerunu, Lesotho, Liberii, Mauretanii, Nigerii, Senegalu, Sudanu i Tanzanii.

Spotkanie w Lagos zwołało w związku z ponownym nasileniem prowokacji ze strony Somalii, grożących przekształceniem się w nowy konflikt zbrojny między Etiopią i Somalią. Uczestnicy obrad omówili możliwości załagodzenia sporu drogą pokojową na podstawie karty OJA, która głosi nienaruszalność wszystkich pokoleńalanych granic afrykańskich. Zasadę tę uznają wszystkie członkowskie kraje OJA, z wyjątkiem Somalii, w celu zapewnienia sobie stabilnego rozwoju państwowego i uniknięcia wzajemnych sporów terytorialnych.

Ujęcie sprawcy napadu na taksówkarza

WARSZAWA (PAP) — W Janiszewicach w woj. łódzkim do taksówki kierowanej przez Feliksa K. wsiał mężczyzna, który groził pistoletem policji kierowcy jechać w kierunku lasu. Podczas jazdy taksówkarzowi udało się wyskoczyć z samochodu i uciec, a następnie powiadomić o napadzie komisariat MO w Opatowie. Zarządca natychmiast akcja zakończyła się w ciągu kilkunastu minut ujęciem sprawcy napadu 17-letniego Marka K. Odnotowano także porażona przez przestępstwo broń własnej konstrukcji.

Wyrok na agenta

BERLIN (PAP) — Agencja ADN poinformowała, że sąd okręgowy w Bostoku skazał na 10 lat pozbawienia wolności mieszkańca Berlina Zachodniego, Petera Schefflera, członka powiązanej z obcym wywiadem bandy kryminalnej Lampa, za udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu aktów wywiadowczych tej bandy przeciwko NRD. Sąd także przyznał mu wielokrotnie przepisy grzywny NRD, a także postawienie go pod zarzutem oszustwa w transporcie.

Alkoholizm wśród dzieci

BRASILIA (PAP) — Z opracowania, które przygotował student uniwersytetu w Santiago de Chile wynika, że kilkadziesiąt tysięcy dzieci w wieku 10—15 lat z południowych regionów Chile „oszukuje” głód za pomocą alkoholu, walczenia par benzyny oraz palenia marihuany. Działają one w grupie 900 tys. osób nadużywających alkoholu i 20 proc. wśród 300 tys. alkoholików — stwierdza — jak stwierdza — opracowanie — dzieci w wieku poniżej 15 lat.

Tragiczna katastrofa kolejowa pod Toruniem

Ciąg dalszy ze str. 1

Na wieść o katastrofie władze wojewódzkie i kolejowe podjęły natychmiastowe akcje ratownicze. Wyznaczono do niej zakłady wojskowe i techniczne. Z pomocą pospieszyli funkcjonariusze MO i straży pożarnej. Masowo zgłaszali się pracownicy toruńskich fabryk ofiarowując swoją krew. Ofiarne pomocy od chwili rozpoczęcia akcji ratowniczej na miejscu katastrofy kolejowej pod Toruniem udzielała grupa żołnierzy Pomorskiego Okręgu Wojskowego a wśród nich podchorążowie Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Rakietowych i Artylerii im. gen. Józefa Bema w Toruniu. W akcji ze strony wojska biorą udział także wozy sanitarne, samochody terenowe oraz kilka specjalnych ciałników. Żołnierze pomagają również w usuwaniu uszkodzonych wagonów i odblokowaniu trasy przejazdu.

Symbolom zagrożenia są bomby atomowe zrzucone przed 35 laty na miasta japońskie, ostrzegające przed katastrofą nieszczeniści, jakie spotkały naród polski w latach II wojny światowej. Odmówił modły w Oświęcimiu — Brzezine; uważam bowiem, że jest to miejsce najbardziej z tego powołane, miejsce wstrząsające tragedią ludzkości w czasie II wojny światowej. Jeśli nie będziemy działać i podjąć drogą pokoju, nie unikniemy zagłady. Potrzebne są wysiłki i solidarność wszystkich ludzi dobrej woli.

18 bm. zakonnik buddyjski przyjeżdżał w Warszawie przez przewodniczącego OKP — Józefa Cyrankiewicza.

Modły mnicha buddyjskiego w Oświęcimiu-Brzezine

W intencji pokoju

WARSZAWA (PAP) — 10 dniowe modły zakończył na terenie b. hitlerowskiego obozu zagłady w Oświęcimiu — Brzezine duchowny buddyjski z japońskiej pagody po koju Budda Sanhra zakonnik Hideo Sasamori. Odmawiał je w intencji trwałego pokoju i zapobieżenia groźbie wojny nuklearnej.

— Świat stoi dziś w obliczu wielkiego niebezpieczeństwa — powiedział zakonnik dziennikarzowi PAP. W razie wybuchu wojny i wykorzystania w niej ogromnych ilości nagromadzonej broni jądrowej ludzkości grozi zagłada. Może się to zdarzyć nawet przypadkowo i być spowodowane np. błędem komputerów.

R. Reagan przeciw polityce odprężenia

WASZYNGTON (PAP) — Korespondent PAP, Stanisław Głabinski, pisze:

Kandydat do prezydentury z ramienia Partii Republikańskiej Ronald Reagan wygłosił, na obradach w Chicago przed komisją amerykańskich weteranów, przemówienie poświęcone polityce zagranicznej.

Cale wystąpienie potwierdziło ultrakonserwatywne stanowisko kandydata republikańskiego w sprawach polityki zagranicznej. Reagan zaprezentował koncepcję, która w gruncie rzeczy sprowadza się

do tego, że Stany Zjednoczone powrócą po jego zwycięstwie wyborczym do polityki, jaką uprawiali w okresie zimnej wojny, polityki „pokoju poprzez siłę”.

Reagan głosi pogląd, że Stany Zjednoczone muszą osiągnąć odpowiednią przewagę strategiczną nad Związkiem Radzieckim. W ocenie Reagana, odprężenie i negocjacje rozbrojenie toczące do tej pory miały charakter jednostronny i służyły rzekomo jedynie Związkowi Radzieckiemu.

Ciekawy eksperyment uczonych radzieckich

MOSKWA (PAP) — W Związku Radzieckim realizuje się zakrojony na szeroką skalę eksperyment pod nazwą „Słońce — klimat — człowiek”. Ośrodek badań medycznych i biologicznych aspektów powiązań Słońca i Ziemi stał się Nowosibirsk z tego powodu, że jednym z głównych tematów syberyjskiego oddziału radzieckiej Akademii Nauk Medycznych jest mechanizm adaptacji człowieka do warunków klimatycznych, geograficznych i produkcyjnych Syberii. Dalekiego Wschodu i dalekiej północy.

Badania te obejmują cały kraj — od Bałtyku do Oceanu Spokojnego. Ich częścią składowa jest program „Globe-80”, w toku którego badane są reakcje organizmu podczas zmiany aktywności Słońca. Astronomowie uważają, że obecnie osiągnęła ona szczytowo stadium. W programie tym uczestniczy ponad 30 instytucji i organizacji. W tym samym dniu i o tej samej godzinie w różnych punktach ZSRR przeprowadza się jednakowe obserwacje. Uczniowie rejestrują zmiany aktywności Słońca, zmiany geofizyczne na po-

Posiedzenie Prezydium CRZZ

Ciąg dalszy ze str. 1

wu robotników — cieszących się wysokim autorytetem zawodowym i moralnym — na działalność instancji związkowych, stałe utrzymywanie bezpośredniej więzi z załogami, sprawiedliwe, odważne i skuteczne rozwiązywanie ich codziennych problemów.

Prezydium poleciło przyspieszyć realizację decyzji XV Plenum CRZZ z czerwca 1980 r. w sprawie doskonałości działalności związków zawodowych, a zwłaszcza zwiększenia roli oraz podniesienia rangi rad zakładowych, oddziałowych i meżów zaufania. Wszystkie organizacje i instancje związkowe powinny najpełniej wyrażać opinie i troski swych środowisk, skutecznie i konsekwentnie egzekwować realizację przez administrację, wszystkich służnych postulatów. Każda instancja związkowa powinna wykorzystywać w pełni swe uprawnienia wobec tych przedstawicieli administracji, którzy lekceważą opinie załóg i zgłaszane przez nie wnioski.

Obecna sytuacja społeczno-ekonomiczna wymaga szybkiego i sprawnego wykonania uzasadnionych i możliwych do realizacji postulatów, które ześlazanych w czasie związkowej kampanii sprawozdawczej — wyborczej i konferencji samorządu robotniczego.

Sprawa podstawową jest zapewnienie skutecznego wpływu związków zawodowych na kształtowanie i realizację polityki społecznej państwa. Wszelkie istotne decyzje, a przede wszystkim dotyczące plac, cen i kosztów utrzymania, a także wysokości rent i emerytur, nie mogą zapadać bez zgody związków zawodowych.

Stwierdzono konieczność podjęcia efektywnych działań zapobiegających pogorszeniu się sytuacji materialnej ludzi pracy, zwłaszcza rodzin o najniższych dochodach oraz poprawy zaopatrzenia rynku. Prezydium rozpatrzyło projekt powołania związkowej komisji do kontroli kosztów utrzymania i poziomu plac poszczególnych grup społeczno-zawodowych i po-

stanowiło przedłożyć program działania komisji oraz jej skład do zatwierdzenia na najbliższym posiedzeniu CRZZ.

Postanowiono również podjąć prace nad dostosowaniem zasad prawnych funkcjonowania związków zawodowych, które określa ich pozycję w państwie zgodnie ze współczesnymi wymaganiami. Opracowany zostanie projekt ustawy o związkach zawodowych, który przed uchwaleniem przez Sejm będzie przedmiotem szerokiej dyskusji z załogami. W celu zwiększenia wpływu załóg na proces zarządzania zakładami pracy opracowany zostanie projekt nowej ustawy o samorządzie robotniczym.

Za bardzo istotną sprawę uznano potrzebę powszechnego przestrzegania zasad sprawiedliwości społecznej, które muszą obowiązywać jednakowo wszystkich bez względu na zajmowane stanowisko.

W imię słusznych interesów klasy robotniczej, ruch zawodowy, wzmoczone zdecydowaną walką z przejawami pasożytnictwa społecznego, korupcją i wykorzystywaniem stanowisk dla osłaniania osobistych ko-

rzyści, bogacenia się kosztem innych. Konieczne jest doskonalenie systemu kontroli przeciwdziałającego osiągnięciu dochodów nie odpowiadających qsobistemu wkładowi pracy.

Prezydium CRZZ zwróciło się do aktywności związkowej, a przede wszystkim do rad zakładowych i oddziałowych oraz meżów zaufania o rozwinięciu szerokiego działania na rzecz polepszenia warunków pracy i życia załóg. Wszystkie sprawy, nawet najtrudniejsze i kontrowersyjne, powinny być dyskutowane z załogami w warunkach spokoju, porządku i normalnego rytmu pracy.

Z całą siłą podkreślono, że polski ruch zawodowy, wierny swym rewolucyjnym i klasowym tradycjom, będzie niezłomnie służył klasie robotniczej i wszystkim ludziom pracy, przyznając się do umiarkowania socjalistycznej Ojczyzny i międzynarodowej solidarności robotniczej.

Prezydium CRZZ postanowiło przygotować wniosek o analizie obecnej sytuacji i wnioski z niej wynikające, celem przedstawienia Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych.

Sytuacja na Wybrzeżu

Praca nakazem chwili

WARSZAWA (PAP) — Trudna sytuacja w szeregu zakładów pracy woj. gdańskiego, szczecińskiego i elbląskiego, utrzymywała się nadal 19 bm. Dotyczy to m.in. przedsiębiorstw portowych i stoczniowych. Prace to trwałe, mimo bardzo poważnych starań podjętych przez kierownictwa zakładów, zmierzających do wyjścia naprzeciw zgłoszonym postulatami. Zasadniczą częścią przedstawionych wniosków dotyczy problemów placowych, wzrostu kosztów utrzymania rodzin, których dni codziennego, niedostatków w zaopatrzeniu. Postulaty te rozpatruje komisja rządowa pracująca w Gdańsku pod kierunkiem wicepremiera Tadeusza Pyki.

Dyskusje nad stanem gospodarki kraju są dziś sprawą powszechną. Znakomita wię-

kość załóg robotniczych dyskutując, staje jednak codziennie przy warsztatach pracy, aby nie zubażać kraju i społeczeństwa przez przerywanie produkcji lub dezorganizację życia publicznego. Polmtektu minęły tegoroczne trudne zimy, w które polscy rolnicy wkładają ogrom trudu i ofiarności. Przy koseniu i żniwie pomagają rodziny z miasta oraz młodzież i robotnicze brygady ochotnicze. Spiesz się budowlani, aby młodzież w porę otrzymała nowe lub wyremontowane szkoły.

A w portach — zamaria praca, stój statki; często — z artykułami żywnościowymi. Straty produkcyjne wynikają z przestoju z każdym dniem pomniejszają dochód przeznaczony do narodowego podziału.

Cena przestojów

WARSZAWA (PAP) — Od kilku dni mają miejsce zakłócenia lub przerwy w pracy portów i stoczni, przede wszystkim w Gdańsku i Gdyni, a także w Szczecinie. Ich załogi wysuwają postulaty dotyczące głównie plac i cen.

Rzecz w tym, że stopień uwzględnienia tych w zasadzie słusznych postulatów będzie zależał od możliwości, a te z kolei limitowane są stanem gospodarki. Wywód jest prosty: każda godzina i dzień zakłócen w produkcji utrudniają możliwość zwiększenia plac, zaopatrzenia rynku, poprawy warunków społecznych.

Przestój portów w Gdańsku i Gdyni, gdzie np. w poniedziałek przebywały przy nabrzeżach i na redzie 63 statki, kosztuje nas ogromne sumy. Można podać dla informacji, że koszty postoju polskiego statku wynoszą dziennie od 50 do 400 tys. zł. Tyle bowiem zarabia statek dziennie (w zależności od wielkości i rodzaju ładunku) wioząc ładunek, a przecież doliczyć do tego trzeba straty wynikające z opóźnienia dostaw eksportowych, a przede wszystkim strat z tytułu niedostarczenia na czas surowców i materiałów dla naszych fabryk, wyrobów rynkowych do hurtowni i sklepów. Np. na rozładunek czeka m.in. tankowiec ze 130 tys. ton ropy naftowej i statek 75 tys. ton cytrów, które grozi zepsuciem się, a także jednostki z ładunkami pasz treściwych.

Dodajmy, że średnio za przestój statku zagranicznego w naszym porcie placimy od 1,5 do 5 tys. dolarów za dobę, a w przypadku tankowca — ok. 7,5 tys. dolarów.

Łącznie w Gdańsku — Gdyni czeka też na załadunek 140 tys. ton węgla, 20 tys. ton siarki, 3 tys. ton drewna, 37 tys. ton cementu, 12 tys. ton nawozów, 9 tys. ton wyrobów stalowych. Ile to dewiz, których nasz handel zagraniczny nie otrzyma na czas?

Nasz przemysł przeżywa kłopoty z zaopatrzeniem w surowce i materiały. Tymczasem we wspomnianych portach stoją polskie i obce statki także z rudą, zbożem, magnezem, fosforami, kukurydzą i drobnicą. Czekają na rozładunek.

Z tych samych przyczyn stoją w portach Wybrzeża Gdańskiego setki wagonów czekających na za- i wyładunek. A przecież przerwy w pracy nastąpiły również w Szczecinie i Świnoujściu.

Strajki w portach oznaczają, że nasz handel z zagranicą kierowany drogą morską. Zatrzymany został ważny element krwioobiegu gospodarki. Wyobraźcie sobie, jak ponosimy jeszcze dodatkowe z tego tytułu. Jednak nawet ludzie tej wyobraźni pozbawieni z pewnością zdają sobie sprawę z tego, że

Komunikat Frontu „Polisario”

ALGER (PAP) — Front Wyzwolenia Sahary Zachodniej „Polisario” ogłosił

wierchni Ziemi i dynamikę zjawisk pogodowych. Również badać różne reakcje organizmu: psychiczne, immunologiczne, endokrynologiczne, nerwowe a także dynamikę zachorowalności i śmiertelności.

Eksperymentowi przyświeca konkretny cel praktyczny, a mianowicie opracowanie zasad uzasadnionego naukowego prognozowania stanu człowieka — zarówno zdrowego jak i chorego — w różnych rejonach klimatycznych naszego globu.

Jednym z punktów programu „Globe-80” jest opracowanie podstaw naukowych państwowej służby meteorologicznej ZSRR.

niedziele komunikat informujący o zajęciu przez partyzantów tej organizacji miejscowości Sidi Amara, niedaleko na południe od granicy marokańskiej. Partyzanci wyeliminowali z walki 127 żołnierzy marokańskich, a 37 wzięli do niewoli. Zdobyto też sporo broni lekkiej.

Przed 5 laty po wycofaniu się przez Hiszpanię z Sahary Zachodniej, Maroko i Mauretanii wystąpiły z roszczeniami pod adresem tego terytorium i zajęły je. W ubiegłym roku jednak Mauretanii zawarła z Frontem „Polisario” odrębny traktat pokojowy i wycofała z okupowanych terenów wszystkie swe oddziały. Na zwolnione obszary natychmiast wkroczyli kontrybucyjni marokańscy, zajmując całą Saharę Zachodnią. Front „Polisario” cieszy się poparciem Algierii i Libii.

Naruszono przestrzeń powietrzną NRD

BERLIN (PAP) — Agencja ADN informuje, że w ciągu ostatnich dni dwukrotnie naruszono przestrzeń powietrzną NRD, za każdym razem dokonali tego jednostki samolotów zachodniemieckich. 15 bm. samolot tego typu nadleciał z terytorium RFN nad okrug Suhl, a 17 bm. nad rejon Magdeburga.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych NRD zaprzestowało przeciwko tym aktom, zagrażającym bezpieczeństwu lotów nad terytorium republiki i zwróciło uwagę kompetentnych organów RFN, że poniosą konsekwencje wszelkich następstw naruszania przestrzeni powietrznej NRD.

Komunikat MO

Komenda Miejska MO prosi pasażera, który w dniu 28.06.1980 r. o godz. 3.30 odjechał przegrodami samochodem osobowym z dworca PKP Białostok i wysiadł na ulicy Zwierzynieckiej przy Domu Studenckiego, o osobiste zgłoszenie się w tut. KMMO, ul. Bema Nr 4, pokój 105, lub skontaktowanie się telefonicznie tel. 38-93-29, 38-556.

SPORT

Przed Ogólnopolską Spartakiadą Młodzieży

Jak już informowaliśmy, w dniach 24—30 sierpnia w Koszalinie, Białogardzie, Kołobrzegu, Białym Borze i Szczecinie odbędzie się finał VII Ogólnopolskiej Spartakiady Młodzieży w sportach letnich. Kilka tysięcy mistrzów, reprezentujących niemal wszystkie województwa, rywalizować będzie w 11 dyscyplinach sportowych. W województwach trwają ostatnie przygotowania ekip reprezentacyjnych — na spartakiadę finałową. Z jakimi szansami uda się do Koszalinu reprezentację niektórych województw?

KRAKÓW

Reprezentacja Krakowa liczyć będzie 160 dziewcząt i chłopów, którzy wystartują w 7 dyscyplinach: piłce ręcznej, ła, łuczniczo, tenisie, żużlowości, kajakarstwie i wioślarstwie. Największe szanse mają piłkarze ręczni, którzy bronią złotego medalu, zdobytego przed rokiem. Krakowiacy powinni odegrać czołową rolę w strzelectwie i tenisie ziemnym.

BYDGOSZCZ

40 medal i 700 punktów — to zdaniem opiekunów bydgoskiej ekipy, realny plan spartakiado-

wych zdobywcę młodzieży. Bydgoszcz, 230-osobowa ekipa, obsadzi niemal wszystkie dyscypliny, a największe możliwości medalowe otwierają się przed kajakarzami, wioślarzami i lekkoatletami.

WARSZAWA

We wszystkich aspektach dotychczasowych spartakiadach Warszawy wyrywała klasyfikację województw, toteż zwycięzcy zająłaby realizację z Katowicami. Po spartakiadach województw w sportach zimowych, biegach pływaniu, sportach halowych, wioślarstwie, szermierce, wprawdzie dwa woj. prowadzi mając 32 pkt przeważają Katowicami. Wprawdzie Katowice wyprowadziłyby, ale nie ulega wątpliwości, że w Koszalinie dominować będą młodsi sportowcy Warszawy oraz Katowice i te właśnie województwa stoczą walkę o ogólne zwycięstwo.

Stożeczna reprezentacja do Koszalinu liczy 330 zawodników i zawodniczek, którzy wystartują z wyjątkiem hokeja na trawie i piłki nożnej (drużyna nie jedzie, a awansu) — we wszystkich dyscyplinach. Na medale i punkty liczą się zwycięzcy w ła, wioślarstwie i kajakarstwie.

Doniesienia agencyjne

► W Instytucie Kultury Polskiej w Londynie rozegrano po raz pierwszy turniej indywidualny w szachach hiszpańskich o mistrzostwo Europy z udziałem zawodników W. Brytanii, Polski, Węgier i Austrii.

Mistrz Europy na rok 1980 został reprezentant Polski — Marek Mackowiak, wygrywając finałowy pojedynek z Węgrem László Rudoltem. Trzeci miejsce zajął Jan Barawski, który wyprzedził najniższego Brytyjczyka Pietera Sheppersona.

► W rewanżowym meczu hokeja na lodzie ŁKS przegrał po-

nownie z Liverpool 2:4 (0:4, 2:1, 1:1).

► Czwarty wyścig odbywający się w holenderskiej miejscowości Medemblik tegorocznego mistrza świata w klasie Tempes zakończył się zwycięstwem Austriaków Udo Webernke i Maxa Reicherta, którzy wyprzedzili reprezentantów RFN — Hansa Proschke i Elmara Schwarza oraz swoich rodaków Eduarda Hassa i Wernera Joerga.

Wytnij — zachowaj!

Terminarz rozgrywek o mistrzostwo III ligi piłkarskiej

24.08.1980	Hutnik Warszawa — Włókniarz Pabianice	Olimpia — Hutnik
	Polonez Warszawa — Pomorzanie Toruń	Boruta — Gwardia B.
	Gwardia Białystok — Gwardia Saczyńno	Wigry — Polonez
	Olimpia Elbląg — Mazur Elk	Unia — Włókniarz
	Boruta Zgierz — AZS AWF W-wa	Polonez — Unia
	Wigry Suwałki — Polonia W-wa	Gwardia B. — Wigry
	Unia Skierniewice — Stomil Olsztyn	Olimpia — Boruta
31.08.1980	Stomil — Hutnik	
	Polonia — Unia	
	AZS AWF — Wigry	
	Mazur — Boruta	
	Pomorzanin — Olimpia	
	Włókniarz — Polonez	
7.09.1980	Polonez — Hutnik	
	Gwardia B. — Włókniarz	
	Olimpia — Pomorzanie	
	Boruta — Gwardia B.	
	Wigry — Mazur	
	Unia — AZS AWF	
	Stomil — Polonia	
14.09.1980	Hutnik — Polonia	
	AZS AWF — Stomil	
	Mazur — Unia	
	Gwardia B. — Wigry	
	Pomorzanin — Boruta	
	Włókniarz — Olimpia	
	Polonez — Gwardia B.	
21.09.1980	Gwardia B. — Hutnik	
	Olimpia — Polonez	
	Boruta — Włókniarz	
	Wigry — Pomorzanie	
	Unia — Gwardia B.	
	Stomil — Mazur	
	Polonia — AZS AWF	
28.09.1980	Hutnik — AZS AWF	
	Mazur — Polonia	
	Gwardia B. — Stomil	
	Pomorzanin — Unia	
	Włókniarz — Wigry	
	Polonez — Boruta	
	Gwardia B. — Olimpia	

Z lekkoatletycznych stadionów

Na stadionie Olimpij w Poznaniu odbył się III Międzynarodowy Mityng FISU z udziałem ponad 300 zawodników z Polski, Bułgarii, RFN i Węgier. Startowali również lekkoatleci białostocki z których najlepiej zaprezentowali się Jerzy Mydlarz (Jagiellonia) zajął 2 miejsce w swojej serii w biegu na 800 m, uzyskując czas 1:52,2; Jarosław Suprón (SZS AZS) wygrał finał B na 110 m ppł w czasie 14,99; Wojciech Orłowski (SZS AZS) był czwarty w trzeciej serii biegu na 1500 m, uzyskując czas 4:03,9.

Dobrze zaprezentował się nasz uczestnik finału spartakiady młodzieży Cezary Wysocki (SZS AZS), który zajął szóste miejsce na 1500 m (4:05,7). Eugeniusz Bedeniczuk (SZS AZS) wywalczył siódme miejsce w trójskoku wynikiem 14,28.

Na stadionie warszawskiej Skry rozegrany został VIII Mityng Warszawski. A oto wyniki uzyskane na tych zawodach przez zawodników z Białogostu: 100 m kobiet — Elżbieta Malinowska (Jagiellonia) — 12,5; dysk mężczyzn — 2 Mariusz Góręda (SZS AZS) — 50,38 m; 4x100 m mężczyzn — 4. SZS AZS (sztafeta spartakiadowa) — 44,3; 400 m

Powiem szczerze: moim zdaniem spółdzielnia to jest to, co powinno być u nas bardziej powszechne. — Instytucja, czy jak kto woli, przedsiębiorstwo z własnością na pograniczu indywidualnej i państwowej. I jeszcze jedno — dorzuca prezes „Tulipan” — Zdzisław Kozakiewicz — ludzie są tu autentycznie zainteresowani ziółkami i tym, co ją przynosi, bo wiedzą, że za darmo się nie płaci. Niech pan wpadnie do nas! — Spółdzielnia Produkcji Ogrodniczej i Rybackiej. Mieścimy się w Jarosławcu, Wasilkowie i Rybniku, mamy stawy rybne, gospodarstwo ogrodnicze, fermę lisów, pokasne zaplecze. Istotne, że od dwóch lat uczymy się wspólnie spółdzielczości i chyba idzie nam to nie najgorzej.

Ważne zgrupowanie członków spółdzielni, jest właściwie — jeśli szukamy porównania — specyficzną konferencją samorządu robotniczego. Po prostu najważniejszym spółdzielczym organem, który decyduje, ocenia i rozlicza; wybiera zarząd z kierownictwem na czele. — To jest właśnie nasza demokracja — mówią w „Tulipanie”. Gdzie pan widział, żeby „kaeser” mianował lub odwołał dyrektora?

W sierpniowe popołudnie, jak co kwartał, sala biurowa wypełnia się ludźmi. Prolog obiecujący, atmosfera rodzinna: na stołach słodkie i napoje, młodzieżowy zespół wokalo-instrumentalny prezentuje modne szlagiery. Prawie święto, bo też tak uroczyste wszyscy to posiedzenie traktują. W prezydium członkowie zarządu, wasilkowskich władz, przedstawiciele banku, związków zawodowych.

Niespełna dwa miesiące wcześniej zapisałem w notesie racje i argumenty prezesa Kozakiewicza. Właśnie trafia się okazja konfrontacji owej teorii ze spółdzielczą praktyką. Prezes mówił: kaesery wprowadzone zostały jakby na zasadach wziętych prosto z naszej branży. Niestety — wydaje mi się, że są organem za mało naturalnym, a przesadnie sformalizowanym. Może dlatego nie wszędzie się sprawdzają. Trafia zresztą na te konferencje sporo osób przypadkowych, które nie bardzo wiedzą, czego chcą, lub nie chcą, poza szybkim opuszczeniem sali.

Wśród zebranych poruszenie. Będą uzupełniające wybory do zarządu. Przewodniczący cytując fragmenty statutu, komentuje, wyjaśnia. Kandydatury są dwie; uzgodnione z Wojewódzkim Związkiem RSP w Białymstoku. Znosi się na jednomyślność, bo wiadomo, że to druga nie przejdzie. Wstaje zresztą Jerzy Kozioł i mówi: przecież tak nie może być. Ten drugi, może i dobry, ale przyszedł do pracy dwa tygodnie temu. Znamy lepszych od niego, bardziej doświadczonych.

— Dlatego macie możliwość wyboru — przerywa prezes.

— To żadna możliwość. Jeszcze z sali możemy podać kandydatury — upiera się Jerzy Kozioł.

— Tylko wtedy, jeżeli wybiera się cały nowy zarząd.

— Nieprawda. Ja zgłaszam Rębalskiego Stanisława, magistrę inżyniera i jeśli tak, to głosowanie ma być tajne.

— Panie Kozioł, nie wiem po co pan to robi. My powinniśmy te sprawy uzgadniać z naszymi władzami.

— To uzgadniajcie i tę. Prezes powoli ustępuje. — Cóż, chcieliśmy dokończyć do zarządu robotnika, ale skoro taka wasza wola...

we. Jarosław Rybnik nie będzie już samotnie zmagać się ze wspólnym problemem.

Wyciągam ponowne notatki. Wspominał pan niedługo przedtem, że demerwuje pana brak rzetelności w pracy. Czy jednak i w sobie spółdzielni, gdzie możecie pozwolić sobie na staranną selekcję, gdzie właśnie przed chwilą zmieniliście na nowych dziecięci członków, trafiając się nadal ludzie, których nie rozumieją, że to co robimy i zbieramy Wynoszą się zawiązywać spośród tych, którzy nie rozumieją, że to co robimy i zbieramy sobie sytuacji, gdy kierownik podstawił wóz pod załadunek i nie pomoże nosić bagażu. Albo nie wyjdzie w pole, żeby wybierać kamienie, kiedy jest ich tyle, że sprzętem nie można zebrać zboża.

— Pan sobie nie wyobraża, ale inni... Ludzom łatwo przywyknąć, że jeśli pracuje

obserwują i donoszą: patrzcie! Iu to waszych stoi w kolejkach za wodką. Przyjechali autobusowym wozem, w godzinach pracy.

— Szczytnym się tym, że Wasilków zmienił się na korzyść. Jeszcze parę lat temu trudno było przejechać przez miasto. Krowy pasły się na ulicach, szerzyło się chuligaństwo. Mam nadzieję, że nie dopuszczcie do nawrotu chuligańskich wybrzydłości, których zresztą nadal rejestrujemy zbyt wiele. 360 kolegów rocznie, 600 tys. złotych kar, skargi skrzywdzonych i zaniedbanych rodzin. Nie chcemy być mieli w tych wyaturachach swój udział. Raczej liczymy na pomoc z waszej strony.

— A już zupełnie niezrozumiałe jest traktowanie społecznej własności, waszych prywatnie wniesionych wkładów, jako dóbr publicznych, bezpańskich. Musicie poświęcić więcej uwagi sprzętowi rolniczemu, materiałom budowlanym. Pracę macie ciężką, wiem, bo w rolnictwie nigdzie nie jest łatwo. Wiele zależy od warunków atmosferycznych, ale również wiele od was samych. Musicie zdać sobie sprawę z tego, że to, co w przemyśle uda się nadrobić — u was bywa już bezpowrotnie stracone. Cieszę się razem z wami, że i półroczu, które — jak wiadomo — w rolnictwie nie jest dochodowe, a raczej kapitałochłonne, u was zamyka się zyskiem 400 tys. złotych. Proszę też, byście wzięli sobie do serca wszystko, o czym teraz krytycznie mówimy.

Ważne zgrupowanie zbliża się ku końcowi. Słysz — o dziwo — jak przewodniczący przerywa wywody na tematy bliskie, nie znaczące. Jeszcze korekta planu społeczno-gospodarczego i inwestycyjnego, słowa uznania dla brygady remontowo-budowlanej, która zadania realizuje przed terminem, jeszcze wskaźniki, liczby i kilka uchwał. Potok cyfr, danych. Żywy słownik ekonomiczny do zbudowania przypomina typowe „kaesery”. I tu ludzie siedzą jak na tureckim kaniuni. Tylko kierownik wydziału Banku Gospodarki Żywnościowej — Jarosław Makar staje na wysokości zadania. Próbuje umiejętnie, rozumnie komentować zawilość księgowania i rozliczeń. Nietypowo, acz pożyteczna lekcja ekonomicznej terminologii.

Wreszcie krótkie relacje resortowych kierowników. Co słychać przy ogórkach, pomidorach, kwiatach, lisach, w magazynach, transporcie? Kierownik transportu — Krzysztof Pater w pierwszym półroczu wykonał tylko 43 proc. planu. Wie, że nie jest to sukces i nikt go nie pochwali. Od razu zgłasza oczywisty wniosek. Musimy usprawnić tryb składania zleceń na usługi transportowe. Trzeba to zrobić dwa-trzy dni wcześniej. Wtedy uda się skomasować wyjazdy i więcej taboru przeznaczyć na usługi. I koniecznie egzekwować od kierowców, by skuteczniej dokonywali przeglądów, bo awaryjność pojazdów jest za duża.

ANDRZEJ POLAKOWSKI

Ważne zgrupowanie

Głosowanie. Za inżynierem Rębalskim jest czterdziestu osób. Tylko cztery mają inne zdanie. Kandydat jest zaszkoczone. Dostaje brawa, jakich tego popołudnia więcej nie słyszałem. Widać wyborcy wiedzieli czego chcą. Zdaje się, że prezes, że pańskie słowa potwierdziły się wcześniej, niż mógł pan przewidzieć.

— Owszem, ale u nas to normalne. Nie ma zwyczaju taktycznego milczenia, zaskakującej jednomyślności, gdy sprawa jest wątpliwa.

Wstaje Jarosław Rybnik, pracownik stowowy, jeden z 68 członków i mówi to, co mu leży na sercu.

— Mam pod nadzorem pięć hektarów stawów, z których kradną i ludzie, i czaple. Pracuję od 7 do 15-tej, a zakres obowiązków mam taki, że dla kilku na całą dobę by starczyło. Nie skarzę się, ale przynajmniej tabliczki zabraniające łowienia — trzeba by postawić, a tu brakuje gliny i farby. Czapla nie przetrwała, ale wędkarzy, którzy idą na łutwinę, może się pozbędziemy. A tak przyjdzie dzień słoneczny i na każdej grobli łowi po pięciu — sześciu. Czaple żerują z rana, a ludzie o każdej porze. Coś z tym trzeba zrobić, bo kradną naszą własność.

Dyskusja koncentruje się na środkach zaradczych. Okazuje się, że rozwiązanie goto-

wo biurowe, to o piętnastej zamyka szufladę i za żadną cenę pracę się nie weźmie, bo to nie jego sprawa.

— Takich mamy jeszcze ze trzydzieści procent. Potrzebujemy kilku miesięcy, żeby zrozumieć, że choć pracują — przykładowo — w tunelach foliowych, to jeśli nie pomogą przy modernizacji kotłowni — zarobią mniej. Przykład trochę abstrakcyjny, ale chyba wymowny. Te siedemdziesiąt procent zespołu, które już rozumie spółdzielczość, także miewa zahamowania. Są to nieśli pracownicy, ale ja od nich żadam więcej. Zresztą nie ja sam. Nawyk bałaganiarstwa, nadużywania alkoholu łatwiej się zakorzenia, niż solidność w robocie. Jesteśmy podatni na wszelkie takie skrzywienia. W dość drastycznych okolicznościach musieliśmy więc pożegnać się z paczką alkoholiczków, którzy nie tylko nie chcieli przystosować się do naszych rygorów, ale zaczęli dyrygować innymi.

— Jestem trochę zaskoczony — mówi do zebranych naczelnik miasta i gminy Wasilków — Eugeniusz Sawicki. Z pozoru wygląda u was wszystko elegancko. Wierzylibym, że w gdybim nie słyszał, że prezes wytykał wam sporo grzeszków. Niedawna kradzież lisów przez waszych kolegów dowodzi, że nie wszyscy jeszcze wczuliście się w tę rodzinną atmosferę, na którą tak liczymy. Do tego dochodzą przypadki pijactwa. Ludzie

Fachowcy-rolnikom

Wkrótce siewy poplonów

W szeregu gospodarstw, ze względu na gorszy zbiór siana w roku bieżącym, mogą wystąpić niedobory pasz objętościowych w okresie zimowym. Można je ograniczyć poprzez sporządzanie jak największej ilości kiszonek w okresie jesienno-jesiennym, zakiszając liście buraków cukrowych, kukurydzy, słoneczniki, wsiwki, poplonu ścierniskowego i trawy oraz poprzez uszlachetnianie i skarmianie słomy. Również przedłużenie okresu żywienia liściem skraja okres skarmiania pasz przeznaczonych na zimę.

Wielu gospodarstw z powodu złego stanu porostu traw na pastwiskach (zalne użytki zielone) wystąpi skrócenie okresu pastwiskowego. Stąd też zachodzi konieczność wysiewu poplonów ozimych. Poplon ozimy, najlepiej wysiewane w sierpniu, daje w okresie wiosennym paszę o 2-3 tygodnie wcześniej niż pozostałe rośliny. W sprzyjających warunkach poplon ozimy mogą być spaszane już w początkach kwietnia. Do uprawy na poplon ozimy — w waszych warunkach — nadaje się rzepak ozimy, rzepik, mieszanki żyta z wyką ozimą, żyta z rajgrasem włoskim oraz żyto o czystym siewie.

Aby poplon był udany, muszą być wysiane na glebach nie zaperzonych. Na tych plantacjach trzeba też stosować racjonalne nawożenie. W celu zwiększenia spulchaczania uprawy poplonów specjalistę Wojewódzkiego Ośrodka Postępu Rolniczego w Zabłudowie 30 gospodarstw woj. białostockiego zasieją żyto na poplon ozimy przyjmując następujący tryb postępowania.

Bolesław Krzysztof Kierkowski WOPR Zabłudów

POROZMAWIAJMY

I słowo stało się ciałem...

Z pewnym rozróżnieniem wspominać nie tak znów odległe czasy, kiedy prasa mimo wszystko coś tam znaczyła. Niektórzy nawet przebrnęli do piątkowego wieczoru. (Ktoś się do diabła nie pierwszy czytał?) Kiedy się kogoś za coś skrytykował, to facet dostawał kopa w de... albo awansował. Co prawda częściej awansował, ale zawsze był jakiś ruch w interesie.

Teraz w prasie i radio na okrągło krytykuje się albo to albo owo, snuje się wyliczanki ad hoc projekty naprawy i wszystko wraca po jakimś czasie do normy. Znowu można o transporcie, że nawała, że energetyka nie nadąża, że kooperacja szwankuje, że zima atakuje...

Ostatnio, zapoczątkowała to „Polityka”, wszyscy mówią i piszą o mleku. Ze tego jakości jest nie najlepsza, że w skali roku tracimy parę milionów litrów w czasie transportu, że drugie tyle wycieka z nieszczelnych turebek foliowych. Szczególnie wadliwym tematem rozważań są owe turebki foliowe. Wszyscy mówią zgodnie koniec swoje wystąpienia, że w dobie kryzysu żywnościowego nie stać nas na luksus marnowania paru milionów litrów mleka (wystarczy, że nam woda wycieka bezkarnie z nieszczelnych kranów).

Ano, rzeczywiście nie stać. I co z tego? Mówi się na ten temat już od paru lat. Ale za owymi turebkami foliowymi, nie mówiąc już o mleku, stoi co najmniej kilka zjednoczeń. (Kto napisał historię zjednoczeń w PRL, nie pięknie zapowiadających się karier tam zakończył swój żywot, ile wspaniałych pomysłów tam utracono, ile głupich w to miejsce wprowadzono; zjednoczenia jako azyla dla cywilnych dekonwiktów). Ale wracamy do tematu: a więc za mlekiem, folią i opakowaniami stoi kilka zjednoczeń, paru ministrow, nie mówiąc o jeszcze wyższych rangą osobistościach. Czy sądzicie, że panom reprezentującym te instytucje tak łatwo się ze sobą dogadać? Ileż to trzeba będzie konferencji, różnych gadu-gadu, drobnych popojaw (drobne orkiestki ze względu na warunkowania zewnętrzne i wewnętrzne pomóc już się skończyły, ciężko to okupiony sukces, ale dobre i to). Co prawda gdzieś na świecie byłaby to kwestia jednej decyzji jednego człowieka. Ale my żyjemy w polskim świecie. Lubujemy się w rozważaniach o tym co należy robić. Do tego stopnia kochamy te rozważania, że już nam potem nie starcza czasu i energii na działania.

Do żnu to my się w ciągu ostatnich lat tak przygotowywaliśmy, jakbyśmy znowu mieli zbierać co najmniej z dwóch konfektów. A potem się okazuje, że rok był znowu nietypowy i wyjątkowo niełaskawy. Typowe jest tylko to, że my się przygotowujemy jak cholera, a to lato (wiosna, jesień) jakby nie i dalej jest trudne. Możemy się przetrzymać tymi corocznymi przygotowaniami.

Swoistym polskim curiostem jest tak zwana odbudowa i uruchomienie nieczynnych malych cegieli. Mniej więcej co ćwierć wieku wysuwa się hasło ich odbudowy. — Po raz pierwszy padło to wzmiankę w 1956 roku. Co się dzieje w pozostałych latach? Oczywiście już odbudowane cegielnie ponownie się likwidują, aby je znowu po kolejnym apelu odbudować itd. Jest zabawa!

Tylko wieści złośliwi mogą twierdzić, że u nas przygotowania polegają na gadaniu i wzajemnym przekonywaniu się, że trzeba się przygotować.

I tak lata sobie płyną, a sprawy bieżą po staremu. Władzom na przykład, że w punktach skupu chłopcy kaniuje się nieszłościwie, mówią o tym wszyscy, pisze prasa, a nawet wysocy urzędnicy odgryzają się od czasu do czasu, że zrobili z tym porządek, ale oczywiście już dawno nikt tego nie traktuje serio. Ale dobre chęci zostały wyrażone i niewątpliwie historia to doceni i oceni. Niestety, to tylko w ewangelii na początku było słowo i słowo stało się ciałem. W naszym życiu doczesnym ciału, czyli rzeczywistości musi poprzedzać chęć (Przybyszewski mówił to dosadnie: chuć), czyn.

Ale coż tu ja najgłębszego wyczyniam! Podkopuję rację swego zawodu. O czym będziemy pisać jak nam zabraknie naszych żelaznych tematów, o których przyzwyczailiśmy się my, dziennikarze, nasi mocodawcy, a także czytelnicy. Ale znowu mi się przypomniało to nieszczęsne mleko: zaiste nie stać nas, abyśmy powieliли ciągle te same tematy. Szkoda papieru, zwłaszcza że i tego nam brakuje. (M. W.)

W białostockim Polmozbycie

Magazyn gigant

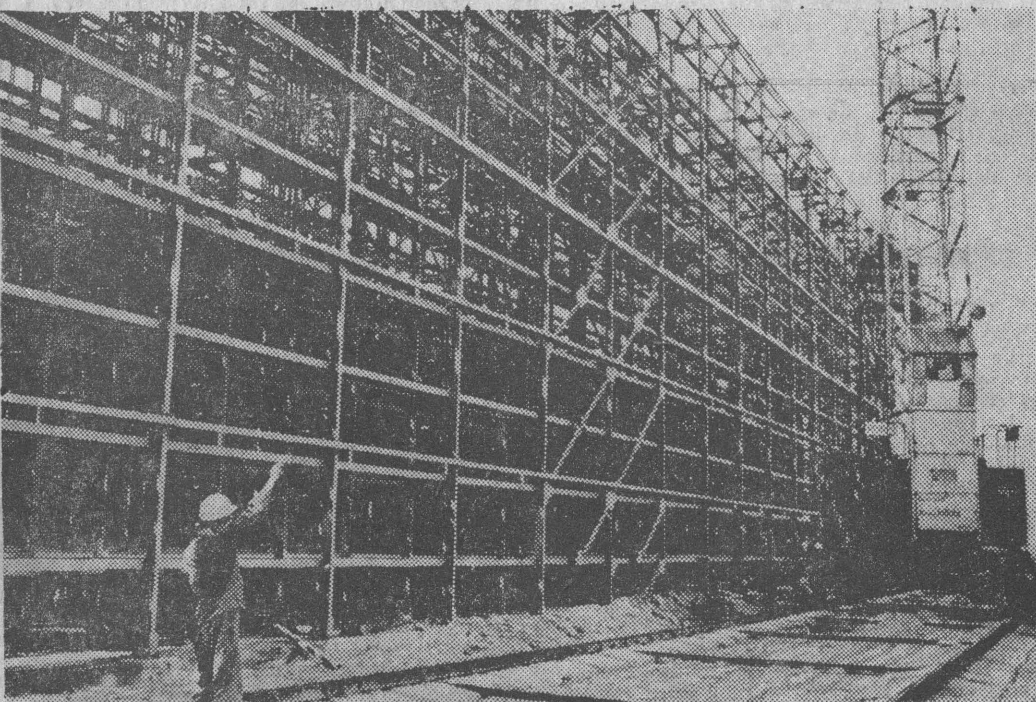


Prace montażowe przy konstrukcji magazynowej prowadzą brygady białostockiej „Przemysłówki”. NA ZDJĘCIU: Antoni Baszeń przy skrzęcaniu konstrukcji nośnej.

Przebiegał użytkownika samochodu osobowego obchodził zaopatrzenie sklepów Polmozbytu, wyposażenie stacji obsługi, jakości i terminowość świadczonych usług. Znacznie mniej interesuje go to, co określa się zapleczem, bazą magazynową. A przecież to sprawy wiążą się ze sobą by w efekcie dać rzeczywisty obraz przedsiębiorstwa, jego możliwości w zaspokajaniu rosnących potrzeb.

Stały rozwój białostockiego przedsiębiorstwa Polmozbyt, wzrost obrotów związany z przejmowaniem prowadzenia kolejnych marek samochodowych i motocyklowych, rozpoznał się od Zaporozża. A obecnie białostocki Polmozbyt prowadzi wszystkie marki radzieckie — Wołgę, Moskwicę, Ładę, UAZ i Wierhownię, obejmując zasięgiem działania cały kraj. Aby sprostać rosnącemu zadaniu należało rozbudować przede wszystkim bazę magazynową. To zadanie zleciła białostockiemu przedsiębiorstwu Centrala Techniczno-Handlowa Motoryzacji PP Polmozbyt w Warszawie.

Powstający w Białymstoku kompleks usługowo-magazynowy jest inwestycją bardzo potrzebną. W jego skład wchodzi realizowany obecnie ma-



W tej płataninie stalowych konstrukcji znajdują miejsce dziesiątki tysięcy części i akcesoriów do marek radzieckich. Pomocą w składowaniu służył będzie komputer.

gazyń części i akcesoriów, a w dalszej kolejności stacja obsługi, budynek administracyjny i magazyn samochodów. Część magazynowa — jak wyjaśnił z-ca dyrektora Polmozytu, Paweł Kuderski — budowana jest przez „Przemysłówkę” z elementami budowlanymi. Zdaniem naszego rozmówcy prace montażowe przebiegają zgodnie z planem. Wykonawca pracuje szybko i solidnie. Termin przekazania

części magazynowej — koniec czerwca 1981 roku — jest w pełni realny. Powstający obiekt jest magazynem wysokiego składowania, całkowicie zmechanizowanym. Jest to pierwsza tego typu inwestycja w regionie północno-wschodnim kraju. Operacje magazynowania i wybierania części będą sterowane przez komputer obsługujący cały zakres działania białostockiego Polmozytu.

Uruchomienie magazynu pozwoli na umieszczenie w nim części i akcesoriów do wszystkich marek radzieckich. Zwolnione w ten sposób powierzchnie, w już istniejących magazynach, będą wykorzystane na zmagazynowanie części do pojazdów krajowych. (Jag)

Fot. Z. Lenkiewicz

— Czy tu mieszka Stanisław Mucha? — W żniwa on tu nie mieszka, tylko spi. Meza znajduje pan na polu Tadeusza Kowalczyka, razem koszą żyto.

Niedziela, 17 sierpnia, po szesnastej. Stanisław Mucha, rolnik 30-letni, od paru lat sołtys Popiołek w gminie Zbójna w woj. łódzkiej, zabiera się do najważniejszej zimowej pracy — do ścinania zboża z sąsiedów.

— Jak we wsi przebiegają żniwa? — Kozienice żyła mamy na ukończeniu. Wydaje mi się, że gospodarstwo myśli jeszcze w lipcu. Kłosa jakieś poszczerbione, ziarno nie całkiem wykształcone, tylko słoma duża. Za to owsy dużo lepsze niż przed rokiem, jęczmień też. Jeszcze tydzień i będzie po wszystkim, o ile nie spadną duże deszcze.

— Dlaczego pan ze swoimi maszynami pracuje u sąsiadów?

— A co, za dużo zarobię?

— Nie o to chodzi. Myślę, że gmina pochwała, jeżeli jeden drugiemu odpłatnie usługi świadczy. To normalne. Ale dlatego w Popiołkach, a także obok w Gawrychach, jak mówili mi rolnicy, nie pracują w niedzielę kółkowe wiatki?

— U nas o sprzęt żniwny strasznie ciężko. ZUM w Zbójnej (Zakład Usług Mechanizacyjnych jest filia SKR w Nowogrodzie) ma razem pięć wiatzek i jeden kombajn. Nie

nowe to i psuje się w kółko. Iu może dostać kółkową usługę?

— Gdy mał maszyn, wszystkie powinny być w polu.

— Ja z ZUM-em dobrze żyję i chcę, żeby tak dalej było.

— To znaczy...

— Jak w mojej wiatce coś nawali, oni pomogą.

— A co, za dużo zarobię?

— Nie o to chodzi. Myślę, że gmina pochwała, jeżeli jeden drugiemu odpłatnie usługi świadczy. To normalne. Ale dlatego w Popiołkach, a także obok w Gawrychach, jak mówili mi rolnicy, nie pracują w niedzielę kółkowe wiatki?

— U nas o sprzęt żniwny strasznie ciężko. ZUM w Zbójnej (Zakład Usług Mechanizacyjnych jest filia SKR w Nowogrodzie) ma razem pięć wiatzek i jeden kombajn. Nie

— A co dotychczas się zepsuło? Przecież to nowa maszyna.

— Niezwykle, bo dwuroczna. I awarii jeszcze nie było, pomijając porwane płońta, ale te planowo się zużywają. Po kilka w sezonie.

— Więc w czym ZUM panu pomógł?

— Sprzedali mi „Ursusa”, trzydziestkę, po kasacji, znaczy — kiedy u nich nie nadawali się do dalszej pracy.

— Przecież ten traktor wygląda jak nowy, może jest sprzed dwóch lat...

— Eee, to rocznie siedemdziesiąt i siedem lat mi służy. I jeszcze będzie kilka dalszych chodzą.

— Pewnie niewiele pan jeździ?

— Ooool W te żniwa dwa tygodnie dzień w dzień po dwanaście i więcej godzin. I wiatka przy nim położyła kilkadziesiąt

hektarów zboża. W roku nabiera się ze sześćset godzin na ten cłażnik.

— Czyby sołtyś Popiołek hodowli nie prowadził?

— Mam, i to duża. Siedem krów, jałowniak, pięćdziesiąt świń większych, trochę młodzieży. Obrządzam inwentarz z żoną; przed wschodem i po zachodzie słońca.

— Jeśli chodzi o żniwa, to pański sąsiad powiedział, że woli do usług spowolniałkę

W domu nie mieszka

(Rozmowa z sołtysiem Popiołek, gmina Zbójna — STANISŁAWEM MUCHĄ)

— A co dotychczas się zepsuło? Przecież to nowa maszyna.

— Niezwykle, bo dwuroczna. I awarii jeszcze nie było, pomijając porwane płońta, ale te planowo się zużywają. Po kilka w sezonie.

— Więc w czym ZUM panu pomógł?

— Sprzedali mi „Ursusa”, trzydziestkę, po kasacji, znaczy — kiedy u nich nie nadawali się do dalszej pracy.

— A co dotychczas się zepsuło? Przecież to nowa maszyna.

— Niezwykle, bo dwuroczna. I awarii jeszcze nie było, pomijając porwane płońta, ale te planowo się zużywają. Po kilka w sezonie.

— Więc w czym ZUM panu pomógł?

— Sprzedali mi „Ursusa”, trzydziestkę, po kasacji, znaczy — kiedy u nich nie nadawali się do dalszej pracy.

hektarów zboża. W roku nabiera się ze sześćset godzin na ten cłażnik.

— Czyby sołtyś Popiołek hodowli nie prowadził?

— Mam, i to duża. Siedem krów, jałowniak, pięćdziesiąt świń większych, trochę młodzieży. Obrządzam inwentarz z żoną; przed wschodem i po zachodzie słońca.

— Jeśli chodzi o żniwa, to pański sąsiad powiedział, że woli do usług spowolniałkę

Mucha, bo choć droższa, lecz pewnieja. Proszę ujawnić kulisz niezawodności pracy.

— Jak się z kimś umówię na robotę, to żeby nie wiem co było, muszę stawić się punktualnie. No i nie piję. Pod wieczór setkę czasem się wychylę, ale ani grama więcej, by być w środku nocy gotowym do dalszej roboty. A ja lubię pracę w polu. Od małego biegalem po ryżku ze snopkami.

— Dużo wychowało się was takich młodych i robotnych w Popiołkach?

— Młodych mało, robotnych dużo. Każdy z nas by nieba ziemi uchylił, żeby ta chwała siołwiec roził. Ale tu paskudne gleby; patrzą pan, zaraz na lewo żyzność Józka Siwika. Ten grunt niczego nie wyda, bo to eretka, na której sosny urosną, ale zboże dobre nigdy. Choć tam dalej, gdzie jęczmień stoi, zawsze były tany dorodne. To pole sołtysa z Gawrych. Franka Mielnickiego. Obaj należycie dbają o gospodarke, ale natura nierówno obu oddzieliła. Jałowa ziemia szafowała, żyzne skąpiła.

— Zająłem panu sporo czasu, na wiatkę czeka następny rolnik. Skończy pan dzisiaj koszenie u niego?

— Muszę, dałem słowo.

— Nie dźwieję się teraz pretensjom pańskiej egzaltacji małżonki, że Stanisław Mucha w żniwa w domu nie mieszka, tylko spi.

— Przyjdą wykopki, powie tak samo.

Rozmawiał: H. KIN

Sołtys daje przykład

nowoczesne, obora i chlewnia zmmodernizowane.

Sołtys z Kielczan jest właścicielem ponad 17-hektarowego gospodarstwa. Specjalizuje się w hodowli bydła mlecznego, a jego stado liczy dziewięć sztuk rasy noby. W br. zamierza dostarczyć do Zakładu Mleczarskiego 35 tys. l. mleka. Dojenie krów załatwia elektryczna dojarka. Ponadto J. Rybczyński rocznie sprzedaje dla państwa około 8 ton żywna wieprzowego i wolowego. Wyprodukował obrotu

korzystując w praktyce wiedzę zdobytą w Szkole Przemysłu Rolniczego w Sejnach. Na bieżąco czytał literaturę i czasopisma rolnicze. Praca w gospodarstwie nie jest ciężka, bo ułatwiają ją własne maszyny: ciągnik sprzęt towarzyszący.

— Dodam, że wieś, w której sołtysuje, produkuje w produkcji rolniczej. Znajdują wspólny język z sąsiadami, pomagamy sobie wzajemnie. Wszyscy dokładamy starań, by produkować coraz więcej.

JUSTYN

„Daleko miła iść, a iść nam
w wierszowy śpiew. Daleko iść
i żyć nam długo. Minęło życia
poł?”

(Władysław Broniewski,
„Smuga cienia”)

Przed aulą Pałacu Branickich
panuje ożywiony gwar. Liczne
zgrupowania gości oczekują
na przybycie jubilatów. Każde
trzymano w reku wianek kwiatów.
Okazja jest niecodzienna. Oto
par obchodzi, jakże piękne

państwo do rozwoju podstawowej
komórki, wdzianoci społeczeń-
stwa w stosunku do wzorowych
małżonków i rodziców. Powinności
im podziękować za to, że swoim
życiem dają nam przykład.
Na twarzach jubilatów maluje
się wzruszenie, to znów żałosne
nie i radość. Spracowane dnie
młocniej zaciągają kwiaty. Niektó-
rym lży same cisną się do oczu;
sięgają po chusteczki. Panie nerwo-
wo poprawiają nie istniejące fałdy
sukienek. Mimo podeszłego wieku
siedzą wyprostowani z głową unie-
sioną do góry. Niemniej wzruszone
są ich dzieci i wnukiowie.
Następuje najdonioślejszy mo-

wręczyć kwiaty. Ustawia się długa
kolejka, jak do miodych par. Każdy
pragnie być pierwszym. Atmosfera
ożywia się. Panuje niemal rodzinny
nastrój. Błyskają flety aparatów.
Fotograf cierpliwie ustawia pary.
Jeszcze chwila i jest już wspólne
zdjęcie. I jeszcze jedno, razem z
rodziną. A przydałoby się też i z
przyjaciółmi, sąsiadami. Zajmą
później honorowe miejsca w rodzin-
nym albumie.

Miła uroczystość dobiega kła-
ca. Powoli wszyscy opuszczają
aulę, aby we własnym
gronie uczcić to jakże doniośle
święto.

Na chwilę udaje nam się zatrzy-
mać państwo Magdalene i Alek-
sandra Zinowka. W błyskawic-
nym skrócie dowiadujemy się o ich
długiej i jakże skomplikowanej
drodze życiowej. O tym jak pan
Aleksander, urodzony w Piotrogo-
dzie, przyjechał przed wybuchem
I wojny światowej do Białegostoku.
Chwytał się każdego zawodu aby za-
robić na chleb. Jak wyjechał do

Doczekaliśmy się dziesięciu wnuków
i trzech prawnuków.

Pan Aleksander pokazuje swoje
odznaczenia. Widzę wśród nich
Krzyż Kawalerski Orderu Odrodze-
nia Polski, Odznakę Grunwaldzką.
Jest dumny z tego co osiągnął.

Co chwila jednak ktoś nam prze-
rywa rozmowę. — Musimy już iść
— zwraca się syn do naszych roz-
mówców. Kończymy zwierzenia.

Wśród par obchodzących złote
gody są też państwo — Leokadia i
Witold Czarnecy.

— Byłam wtedy 15-letnią dzie-
wczyną, a mój przyszły mąż urodzi-
wym, 18-letnim chłopakiem. Pa-
niem jakżeśmy się spotkali po raz
pierwszy. Było to w Parku kściecia
Józefa Poniatowskiego.

Lata wojny — to lata rozłąki i
martwień. Pan Czarniecki przeżył
szlak bojowy od Modlina, brał u-
dział w obronie Warszawy. Na Je-
go młode lata przypadł okres poby-
tu w niewoli niemieckiej. Siedział
para najprzyjemniej wspomina
okres powojenny, kiedy przystępo-
wano do odbudowy kraju ze znisz-
czeń wojennych.

Wśród medali i odznaczeń jubilat
może pochwalić się Krzyżem Kawa-
lerskim Orderu Odrodzenia Polski.
Przed półwieciem na zasłużoną eme-
ryturę w 1955 r. pracował w Cesa-
sie.

— Najlepszym lekarstwem na
długowieczność jest spacer, pogoda
ducha i uśmiech na co dzień —
mówi Witold Czarniecki.

Nie będzie chyba żadnej przesady
w stwierdzeniu, że ta miła im-
preza na długo utkwi w pamięci
uczestników.

my również składamy wyra-
zy uznania i szacunku za
zgodny przykład miłości mał-
żeńskiej i nieustanną troskę o do-
bro rodziny. Życzymy dalszych lat
wspólnego życia, pełnych radości i
szczęścia.

BARBARA OWCZAREK
ANDRZEJ MOROZ

Pół wieku razem

święto — 50 lat wspólnego pożycia
małżeńskiego. Rozlegają się pierw-
sze akordy muzyki. Otwierają się
drzwi i przy dźwiękach marsza
Mendelssohna wkraczają zebrani do
sali.

Wygląda ona wyjątkowo pięknie.
Rozświetlone żyrandole dodają
obrzędowi powagi. I słońce w tym
dniu zaświeciło. Przez olbrzymie
okno wpada strumień światła. U-
stawione w podkowie krzesła oka-
lają przystrojony stół. Zajmą je
bohaterowie tego dnia. Za nimi
wchodzi, przybyli na tę uroczys-
tość goście; głównie rodziny — oso-
by w różnym wieku, kobiety, męż-
czyźni, maluchy na rękach i star-
sze dzieć ubrane odświętnie. Nie
zabrakło też przyjaciół, znajomych.

Gwar milicji. Wszyscy słucha-
ją przemówienia, wiceprezenta
Białegostoku, Tadeusza Naczasa,
który przypomina o roli i podsta-
wowych zadaniach rodziny w spo-
łeczeństwie, trudzie i wyrzeczeniach
jakie włożyły w wychowanie nowe-
go pokolenia. Powinno być, dumni
z dobrze spełnionego obowiązku.
Mówi o wadze, jaką przywiązuje

ment — wręczenie medali „Za dłu-
goletnie pożycie małżeńskie” wraz
z gratulacjami i kwiatami.

Strzeliły butelki szampana. Po-
tem — tradycyjna lampka wina,
toast za zdrowie dostojnych par i
zyczenia doczekania „brylantowych
godów. Jeden z odznaczonych usi-
luje podziękować zebrany, za że
jakże dla nich znaczące wyróżnie-
nie. Słowa mu jednak więzła w
gardle. Ze wzruszenia nie może mó-
wić. Popłynęły dźwięki muzyki i
lży szczęścia.

— Czy ja doczekam takiego jubi-
leuszu? — słyszę szepot za moimi
plecami.

Teraz nadchodzi odpowiednia
chwila, aby złożyć małżonkom ży-
czenia. Wszyscy chcą to uczynić,

Łomży i tam poznał swoją wybran-
kę.

— Choć było nieraz bardzo cięż-
ko, nie zamykałem się spacer, pogoda
ducha i uśmiech na co dzień —
mówi Witold Czarniecki.

W 1939 r. został powołany do
wojska, walczył z okupantem. Po
wyzwoleniu od razu przystąpił do
odgruzowywania zniszczonego Biał-
legostoku. Wstąpił do milicji.

— Często nam było wychowy-
wać dzieci — wtrąca pani Magda-
lena — a mieliśmy ich czurowo. Mu-
siałaś iść do pracy, żeby móc je
wychować i wykształcić. Teraz
jesteśmy dumni, że udało nam się
wychować na porządnym ludzi.

Szczotki, pędzle i... rehabilitacja

Powstała w 1973 r. Spółdzielnia Inwalidów
Niewidomych w Suwałkach za-
jęła się wytwarzaniem szczotek i
pędzli. Oprócz tego wykonywano zamknięcia
palekówek do butelek. Od 1974 r. nastąpił
dynamiczny rozwój placówki. Wyeliminowa-
no produkcję zamknięć, która ze względu
na duży hałas okazała się uciążliwa dla pra-
cowników, wprowadzając na to miejsce
montaż sznurów i przedłużaczy do urządzeń
grzejących.

Wzrosła też liczba zatrudnionych. Na po-
czątku pracowało tu około 200 osób. Obec-
nie zatrudnia ponad 280 ludzi z czego 142
stanowią niewidomi I i II grupy. Inwalidzi
z innymi schorzeniami również znaleźli tu
miejsce. Zakład prowadzi produkcję syste-
mem zwiartym i nakładczym. Z tego dru-
giego rodzaju pracy korzysta ponad 60 pra-
cowników. Otrzymują oni pełne wyposażenie
potrzebne do oprzyrządowania stanowiska.
Apel skierowany do przedsiębiorstw w celu
zwiększenia produkcji na rynek krajowy i
tu spotkał się z zrozumieniem. Zakład przy-
jął zobowiązanie wykonania dodatkowo 25
tys. sztuk przedłużaczy o łącznej wartości
1 mln zł. Jak dotąd w pełni się z tego wy-
wiązuje.

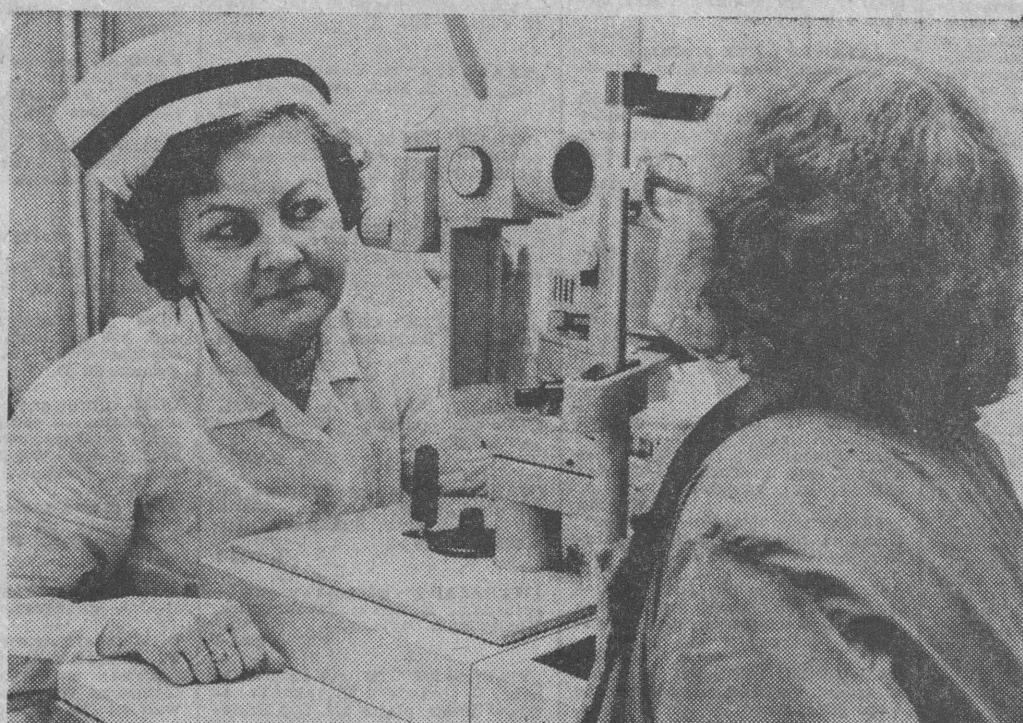
Ze względu na specyfikę placówki — jest
to zakład pracy chronionej — duży nacisk
kładzie się tu na rehabilitację. Porad le-
karskich udziela na miejscu okulista i in-
ternista. W czasie przerw w pracy przepro-
wadzana jest specjalna gimnastyka, która w
dotatni sposób wpływa na samopoczucie
zadani. Część pracowników nie ogranicza się
tylko do tej formy ruchu. Zrzeszeni w kole
sportowym „Star” uprawiają różne dys-
cypliny, mając okazję do skonfrontowania
swoich umiejętności.

Do pracy w spółdzielni przyjeżdżają in-
walidzi z różnych stron kraju. Znajdują za-
kwaterowanie w internacie, mieszczącym się
w tym samym budynku co zakład. W tym
roku na akcję socjalną i rehabilitacyjną
placówka przeznaczyła około 3 mln zł. Za-
trudnieni skorzystają z czasów, sanatorium
i obozów specjalistycznych, a po powrocie
pogodni i usmiechnięci z nowym zapasem sił
przystąpią do pracy.

(ob)
Fot. Zdzisław Lenkiewicz



Brygada
Czesław
Olszewskiej
przy montażu
przedłużaczy
elektrycznych.



Pielegniarka
— Danuta
Skorupska
bada wzrok
pacjentki.

Z prasy zakładowej

„PRACA W GODZINACH
NADLICZBOWYCH — ZŁO
KONIECZNE?” — tak tytu-
luje swój artykuł w 14 nu-
merze dwutygodnika „FAS-
TY” T. Zaleska. Autorka
podaje sporo negatywnych
przykładów i danych sta-
tystycznych dowodzących,
że w BZPB z pracy w go-
dzinach nadliczbowych nie
korzysta się jeszcze racjo-
nalnie. W ciągu pierwsze-
go półrocza zarejestrowano
w zakładzie poza ruchem
ciągłym (w wydziałach pro-
dukcyjnych jest to zjawis-
ko marginalne) 24646 godz.
nadliczbowych. Przeciętnie
na jednego zatrudnionego
przypadało 5,3 godziny. Wy-
korzystywano je głównie w
transporcie, służbach tech-
nicznych i magazynach.

W wyliczeniach w czasie po-
stoju wydziałów, jest nie
do uniknięcia.
Nasuwa się jednak pyta-
nie, czy zrobiliśmy wszyst-
ko, aby godzinny nadlicz-
bowy zmniejszyć do niezbę-
dniego minimum?

Odpowiedź na postawione
wyżej pytanie. T. Zaleska
zawiera w dalszej części
publikacji. Zwrócić uwagę,
że jest ona charakterysty-
czna nie tylko dla realiów
„fastowskich” i może zna-
leźć podobne uzasadnienie
w wielu innych przedsię-
wzięciach.

„Z kontroli wykorzystania
czasu pracy w godzinach
nadliczbowych wynika, że
jest jeszcze wiele niesra-
sności w wystawianiu zlece-
ni na pracę w tych go-
dzinach, że słabo funkcyj-
ny system kontroli i od-
bioru tej pracy przez prze-
łożonych. Fakt zarejestro-
wania czasu wejścia i wyj-
ścia z zakładu w niedzielę
lub inny dzień wolny, nie
stanowi jeszcze podstawy
do stwierdzenia, że praca zo-

stała rzeczywiście wykona-
na.
W wielu przypadkach
stwierdzamy, że w zwi-
zku z dużą ilością godzin
nadliczbowych w poszczegól-
nych pracowników zarobek
ich z tego tytułu zwiększa
się w granicach od 20 do

fasty

40 proc. Nie ulega wątpli-
wości, że za efektywny
wkład pracy poza ustawa-
nym wymiarem jego czasu,
należy pracownikowi zapła-
cić z wszystkimi należno-
ściami mu dodatkami. Nie sta-
d jednak, by płacić podob-
nie tym pracownikom,
którzy przychodzą do za-
kładu odpoczywać.

Pozostając w dyspozycji
przedsiębiorstwa, ciężko wy-
pracowany fundusz płac,
musi być dzielony celowo i
sprawiedliwie.

Mimo trudności na jakie
napotykamy, kadra kierow-
nicza winna więcej uwagi
poświęcić lepszej organi-
zacji pracy w ustawowym
czasie, bardziej efektywne-
mu wykorzystaniu norma-
lnego czasu pracy pod-
ległych pracowników, a
tym samym przyczynić się
do ograniczenia pracy w
godzinach nadliczbowych.

Zmniejszenie godzin nad-
liczbowych w sposób bez-
pośredni przyczynia się do
wygospodarowania fundu-
szu płac, który może i po-
winien być przeznaczony na
podwyżki dla tych pracow-
ników, którzy efektywnie i
wydajnie wykorzystują pod-
stawowe godziny pracy.”

Niewątpliwą słuszną
argumentacją autorki
podkreśla inny artykuł
z tego samego numeru pi-
sm. B. Barszczewski, który
zacytował go „DYSZY-
PINA OBOWIĄZUJE
WSZYSTKICH” porusza w
tekście problem korespon-
dujący z wywodami T. Za-
leskiej. Oto okazuje się bo-
wiem, że spora liczba go-
dzin nadliczbowych jest re-
zultatem nie najlepszej efek-
tywności wykorzystania no-
minalnego czasu pracy.
„Część załogi, aczkolwiek
nieznaczna, wciąż jeszcze u-

stawia się boczkiem do za-
dań społeczno-gospodar-
czych, mając nadzieję po-
złogiem przeżyć okres trud-
ności, wzmocnionym wysiłku
cierpać pełną garścią z tego,
co wypracowali inni.

Takie właśnie refleksje
nasuwa analiza podstawo-
wych wskaźników dyscypli-
ny pracy w zakładzie w
pierwszym półroczu. W ok-
resie tym w grupie pracow-
ników przemysłowych (a jest
ich w zakładzie 4600 osób)
nie przepracowano aż 401426
godz. Najpoważniejszą część
nie przepracowanego czasu
pracy, aż 208548 godzin po-
chłonęły zwolnienia choro-
bowe. Choroba — rzecz
ludzka, a jednak można so-
bie zadać pytanie, czy zaw-
sząd, ale gdy wjdziemy na
podwórze tej zabytkowej kamie-
nicy — poza zaniechaniem sani-
tarnym — uderza niesamowity
dok: zawiązocone, zielonkawe
ściany, grzyb, liszaje. A w rva-
nach jak w skrzynkach balko-
nowych, z szeregi dorodnych
chwastów i bujnej trawy.

„A” jak u. Świerczewskiego, na
terenie PKS. Na zabytkowej war-
tości (przed wojną zaczynały się
tymi koryz m. in. 33 punktu pie-
choty — mój — A.G.) prze-
chodzą rumunki. Górne partie
zdobnych murów, wykonane z
czerwonej, lewnej cegły, w
wielu miejscach rozsuwały się o-
kapkami.

(oprac. apo)

Takie będą Rzeczypospolite i jakie przedsiębiorstw działanie

Czym dla organizmu ludzkiego żywa komórka, czym dla społeczeństwa ro-
dzina, tym dla gospodarki narodowej jest przedsiębiorstwo. Jego rozmiar, cha-
rakter technologiczny, profil produkcyjny są to wszystko sprawy wtórne. Za-
równo giganty w rodzaju huty „Katowice” czy elektrowni w Koźlenicach, jak
i liliputy typu warsztat rzemieślniczy lub parohetkarnia gospodarza rolna pel-
nią w systemie organizacyjnym tę samą podstawową rolę: są jej cząstkami
elementarnymi, w których rodzi się wszystko, co w dalszym współdziałaniu
i wymianie złoży się w sumie na produkt narodowy i określi poziom życia spo-
łeczno-gospodarczego całego kraju.

Rozważając naturę przedsiębiorstwa
socjalistycznego wchodzimy ni mniej
ni więcej, tylko w kluczowy problem
przygotowywania obecnie, kompleksowej re-
formy funkcjonowania gospodarki, na opar-
owanie i wprowadzenie której VIII Zjazd
PZPR wyznaczył — jak powszechnie wiado-
mo — termin upływający w 1983 r. Ze nie
jest to stwierdzenie głoślowe, wystarczy
przypomnieć: — przekładając sformułowania
dokumentu zjazdowego na język potoczny,
istotę postulowanej reformy stanowi kurs
na rozbudzenie szerokiej przedsiębiorczości,
zdolnej w pełni wykorzystywać możliwości na-
szego wielkiego potencjału produkcyjnego.

Nikomu, kto z codziennych doświadczeń
zna obecne trudności i docieka ich przyczyn,
nie trzeba tutaj dodawać komentarza wy-
sławiającego jak bardzo złożone zadanie
zostało zlecone specjalistom mającym skon-
struować, przedstawić społeczeństwu pod
dyskusję i w przyjętej ostatecznie formie
wprowadzić w życie nowy, kompleksowy
system funkcjonowania gospodarki. Skoro
jednak istotą rozwiązania problemu ma być,
najogólniej rzecz ujmując — spotęgowanie
socjalistycznej przedsiębiorczości, to pierwsze
pytanie musi brzmieć: gdzie, na jakim
szczeblu naszej trzypiętrowej struktury za-
rządzania (resort galeziowy — zjednoczenie
branżowe — przedsiębiorstwo wraz z pod-
ległymi mu zakładami pracy) należy wmo-
nować zapalniki inicjujący cały ten proces.

Uchwala Zjazdu nie przesądza ostatecznie
rozwiązania tego dylematu, poprzestając na
określanu jego ram ogólnych. Oto one: 1)
wzmocnienie funkcji strategicznych central-
nego szczebla kierowania gospodarką jako
wykładowca interesów ogólnospołecznych; 2)
rozszerzenie uprawnień zarówno zjednoczeń,
jak i przedsiębiorstw w stopniu zapewnia-
jącym maksymalnie pobudzenie inicjatywy
i egzekwowania odpowiedzialności za efekty
gospodarowania; 3) zwiększenie udziału ludzi
pracy w zarządzaniu gospodarką i przestrze-
żeniu zasady wynagradzania pracy w za-
leżności od korzyści społecznych, jakie ona
realnie przynosi. W konkluzji Uchwala
stwierdza, że „szczególnie ważnym ogniwem
w procesie doskonalenia i funkcjonowania
gospodarki jest zakład pracy”. Punkt cięż-
kości został więc już w założeniach wstęp-
nych określony jednoznacznie, choć w sposób
nie przesadzający konkretnych, roboczych
rozwiązaniach koncepcji.

Wokół konkretnego, roboczego określenia po-
zytywności i roli przedsiębiorstwa toczy się zresztą u
nas spor rozspierający wiele lat temu. Ni tu ni-
sce na jego prezentację, niemniej dla scharak-
teryzowania tonu przewodzącego dobrze będzie po-
wołać się na dwie przynajmniej opinie specjali-
stów. Pierwsza pochodzi od prof. dr. Aleksandra Me-
licha, ekonomisty i działacza państwowego, który
niezmienne powtarza, że chcąc uzdrowić system
funkcjonowania gospodarki i zapewnić sprawne
planowanie rozwoju oraz jej bilansowanie, nie-
konalnie trzeba nie tylko organizację działalności
organów władzy centralnej, ale... — co szczególnie
ważne — samych przedsiębiorstw, gdyż one sta-
nowią bezpośredni front, na którym rozstrzyga
się bitwa o wysoką efektywność”. Z kolei Roman
Dolczewski zabierając na ten temat głos w „No-

wych Drogach” kończy swe rozległe „Refleksje
o roli przedsiębiorstwa” propozycją przyjęcia w
przyszłej reformie takiej koncepcji ulepszenia
struktury zarządzania, której podstawą
będzie przyjęcie generalnej zasady, że „podsta-
wowe ogniwo gospodarki — przedsiębiorstwo musi
zostać wyposażone w takie możliwości działania,
aby w sposób rzeczywisty mogło rozwijać socjali-
styczną przedsiębiorczość”. Obaż autorzy proble-
tem uważają za tak ważny, że nie wahają się
określić go jako „klucz do sposobu ukształtowa-
nia systemu funkcjonowania gospodarki”.

Niemniej każdy z nas wie doskonale, że
obecna praktyka zarządzania dość daleko
niekiedy odbiega od tych koncepcji. Prze-
różne nawyki ukształtowane w okresie po-
wojennej, forsownej industrializacji — z jed-
nej strony, a dorazna reakcja na narastające
w ostatnim okresie naruszenia bilansów
ekonomicznych — z rynkowym na czele —
z drugiej, wciąż utrzymują, a czasami nawet
powszechniają, ograniczenia uprawnień kierow-
nictwa w przedsiębiorstwach oraz samodzieln-
ności ich samorządów robotniczych. Tendencja
do skupienia maksimum decyzji na szczeblach
leżących powyżej przedsiębiorstwa
ma zadziwiająco trwałe życie, co zdaje się
dowodzić, że kryją się za nią nie tylko racje
teoretyczne, na które lubią powoływać się
jei zwolennicy. Koronne wśród ich argu-
mentów, to możliwości najbardziej skutecznego
w warunkach centralizacji podporządkowania
działalności zakładów pracy interesom ogóln-
nospołecznym (wobec ich tendencji powodo-
wania się względami partykularnymi), a po
drugie — rzekomo jedynie skuteczny sposób
rozdziału i efektywnego wykorzystania ma-
teriałów, energii oraz zasobów pracy w sy-
tuacji ich niedostatku, a zatem i częstego
niebilansowania się środków produkcji z po-
trebami. Niepodobna, oczywiście, negować
konieczności ustanowienia przez centralnego
planifikatora zarówno tych podstawowych,
jak i szeregów dalszych rygorów działania
przedsiębiorstw. Stan faktyczny jest jednak
taki, że owe rygory mnożą się i obejmują
coraz bardziej szczegółowe funkcje zakła-
dów.

Pora na wnioski. Rozbudzenie pełnej
przedsiębiorczości tak wielkiego i złożo-
nego organizmu gospodarczego musi
zależać od inicjatywy setek tysięcy inżynie-
rów, ekonomistów, techników i wielu milio-
nów pracowników działających nie gdzieś
w abstrakcyjnej przestrzeni społecznej, ale
ugrupowanych w załogi i wyposażonych w
ich ramach w możliwości ekonomiczne, or-
ganizacyjne i finansowe przejawiania swej
inicjatywy. Prowadzi to do konkluzji, że
właśnie tu — w przedsiębiorstwie — waży
się losy przyszłości, że szansa leży w tym,
w jaki zakres samodzielności działania zo-
staną one wyposażone oraz, jakimi mecha-
nizmami będą sterowane. A także — w jakim
stopniu zdolają z tych możliwości skorzysta-
ć mając pełne podstawy do przekonania,
że teraz to już od nich przede wszystkim
zależy postęp gospodarki i rozwój kraju.
(Interpres)

BIGNIEW JURKIEWICZ

Zaczynamy od dachów

Miesiąc temu (w Magazynie z 11-12-13 ub. m.) opublikowałem artykuł pt.
„Tyłem do fasady”. W materiale, kontekście nie realizowanych remontów
kapitałnych ukazałem postępujące niszczenie starych budynków w Łomży.
W odpowiedzi otrzymałem kilka listów Czytelników, w tym ostatnio — interesu-
jący list p. Wiktora Grochowskiego, lecz żadnego wyjaśnienia od władz miejskich.
Co może potwierdzać tezę, iż Czytelnicy piszą dlatego, że problem jest im bliższy,
znany z autopsji, a władzom nie. Co może również dowodzić, iż stuka ten, komu
cieknie na głowę. Milczy zaś ten, kto ma głowę suchą i spokojną zarazem.

Wiktor Grochowski pisze m.
in.:

„Obok istniejących obiektyw-
nych trudności (...) widać w Łom-
ży dziwną obojętność wobec za-
niedbanego stanu dachów — na
wielu budynkach. Uważam, że
właśnie nie tylko „od tyłu”, ale
i „z góry” występuje jeszcze
większe zagrożenie i niszczenie
działania. Oto konkretnie jego
przykłady:

1) nr 15 przy ul. 22 Lipca: na
ścianie pomiędzy gmachem sądu
a witrzyną „Domu Książki”, tam,
gdzie mieści się kawiarnia „Stok-
rotka”, z powodu przedziw-
nych i uszkodzonych rynien spu-
stowych, woda myje, czyja? —
szczyt ściany. Góra przybrała już
złotkawa barwę, tworzą się na
niej zacieki — liszaje i zarzę-
bienia. A dzieje się tak ciekaw-
ny proces przy głównej ulicy
miasta, w pobliżu Wojewódzkiej
Prokuratury.

2) nr 19 przy tej samej ulicy.
Z przebiegającej rynną odpływo-
wej (poziomej) wielkie zacieki
na znacznej części gzymsu i na
ścianie. Poodpadają tynk i części
muru świadczą, że taki stan obo-
jętny trwa już od dość dawna.

3) nr 4 przy ul. Pięknej: zacie-
ki na ścianie od uszkodzonej
krawędzi dachu. Wygląda to dość
nieładnie, ale gdy wjdziemy na
podwórze tej zabytkowej kamie-
nicy — poza zaniechaniem sani-
tarnym — uderza niesamowity
dok: zawiązocone, zielonkawe
ściany, grzyb, liszaje. A w rva-
nach jak w skrzynkach balko-
nowych, z szeregi dorodnych
chwastów i bujnej trawy.

4) przy ul. Świerczewskiego, na
terenie PKS. Na zabytkowej war-
tości (przed wojną zaczynały się
tymi koryz m. in. 33 punktu pie-
choty — mój — A.G.) prze-
chodzą rumunki. Górne partie
zdobnych murów, wykonane z
czerwonej, lewnej cegły, w
wielu miejscach rozsuwały się o-
kapkami.

W takim, czy jeszcze gorzej-
szym stanie zaniechania pisa-
nie dalej Czytelnik — znajduje się znacz-
na część dachów starych bu-
dynków, nawet zabytkowych.
Trzeba wokół tej sprawy ogłosić
alarm w celu ratowania zagro-
żonych budynków. Warto też u-
czulić władze miejskie, że nie-
zbędna jest stała konserwacja i
bieżące naprawy. Potrzebne są
do tego takie materiały, jak pa-
pa i dobrej jakości blacha. Czas
należy wykorzystać, zanim
materiały dachowe będą u nas
łatwo dostępne.

Często różne komisje wybrzy-
dzą, że obiekt jest zawilgocony,
czy zatakwany grzybem. Nikt
natomiast nie dochodzi, kto przy-
czynił się, kto doprowadził do
takiego stanu opłakanego. Kto
personalnie powinien za to po-
nieść karę?

Ostatnio w Łomży dużo mó-
wiło się i debatowano o tym, co
od dawna było i jest oczywiste dla
każdego z tej miasteczka, że
w działaniach urbanistyczno-in-
westycyjnych trzeba mieć na u-
wagę zachowania tego wszyst-
kiego, co ma wpływ i co stano-
wi indywidualność tego miasta.
Ze trzeba chronić zabytkową ar-
chitekturę, nawet tę sprzed 1939 r.

Tymczasem zaraz po zjeździe
komunistów, z poczekaniem b.m.
przystąpiono do rozebrania ład-
nego, charakterystycznego (daw-
no Al. Lesionów), parterowego
budynku pod nr 2a, z facytą i
balconem. Obiekt był jeszcze w
dobrym stanie, bo odzyskano z
rozbiórki ok. 20 tys. szt. pełnej
cegły.

Nie wiem, czym kierowano się,
znosząc ten budynek? Chodziło
może naszym władzom budow-
lanym o likwidację starej zabu-
rowy na tym odcinku ulicy, któ-
ra w ich mniemaniu nie pasuje
do zaplecza, tja, jakim stały się
świeżo oddane do użytku, pufel-
karnie bloki. Podobnie, jak
przesadzał zagospodarowany są-

który był w sąsiedztwie. Wy-
cięto tam wszystkie drzewa o-
wocowe z jednym dębem włacie-
nie. Zasadzone są młode drze-
wa.

Można by dużo pisać o łomży-
skich anomalii, ale trudno
preliminować ostatni skandal, ja-
kim jest niszczenie zabytkowej
ul. Kapucyńskiej i skarpie na-
warławszczyńskie.

Na zakończenie chciałbym po-
ruszyć jeszcze jeden ważny pro-
blem — zamierzone porządko-
wanie obiektów zabytkowej ka-
tolicy. Sprawy tę sygnalizował
prof. Wiktor Zin w telewizyjnym
wystąpieniu sprzed niemal pię-
ciu lat, w którym m. in. kiero-
wał pod adresem władz Łomży
ten problem, chwałebny do wy-
konania.

Pomimo wielu starań tematu
tego nie można ruszyć z mie-
sca.”

List naszego Czytelnika,
jeden z wielu, jest jak-
że smutnym potwier-
dzeniem i dowodem, iż za-
pomniano o sprawach tak
podstawowych, jakimi są re-
monty starych domów. Siłą
faktu odsunęto na margines
poprawę warunków byto-
wych tysięcy osób. Uspra-
wiedliwieniem nie może też
być, o czym zresztą już pi-
sałem, że w szybkim tempie
rosną nowe bloki i osiedla.

Najwyższy czas, by władze
lokalne trzeźwiej spojrzwały na
zagadnienie. By powodem do
dumy były nie tylko dzie-
siatki „mrówkowców”, lecz
także budynki z piękną kartą
w historii miasta.

A. GAWĘCKI



Oprocentowany rachunek bankowy — najlepsza lokata dewizowych oszczędności

działa od 1929 roku

Bank Polska Kasa Opieki SA
otwiera i prowadzi w walutach wymienialnych

RACHUNKI BANKOWE „A”

Odsetki na rachunkach „A” wynoszą:
4—7% rocznie

w zależności od terminu lokaty.

Rachunki „A” prowadzone są w walucie wpłaty lub w innej walucie wymienialnej wybranej przez klienta. Posiadacze dysponują wkładami w kraju i za granicą. Zwrot wkładu następuje w dowolnym terminie, na każde życzenie.

Rachunki „A” są objęte ustawową tajemnicą bankową. Szczegółowych informacji o warunkach otwierania i prowadzenia rachunków „A” udziela:

Oddział Banku PKO SA
w BIAŁYMSTOKU, ul. Sienkiewicza 40
w godz. 7.45—18.15
w soboty
w godz. 7.45—15.15

O R A Z

Agencja Banku PKO SA
w SUWAŁKACH, ul. Waryńskiego 1
w godz. 10.00—16.00

Agencja Banku PKO SA
w ŁUKU, ul. Armii Czerwonej 35/2
w godz. 10.00—16.00

Agencja Banku PKO SA
w ŁOMŻY, ul. Giełczyńska 11
w godz. 10.00—16.00

k 3231-00

PKP LOKOMOTYWNIOWA POZAKŁASOWA

W BIAŁYMSTOKU

przyjmuje kandydatów:

do przyłączenia na stanowiska — młodszego maszynisty pojazdu trakcyjnego spalinowego i parowego.
Wymagane wykształcenie — średnie techniczne o kierunku mechanicznym lub elektrycznym, ogólne, zasadnicze zawodowe.

na stanowisko — rzemieślnika napraw lokomotyw spalinowych i parowych w zawodzie:

— TOKARZ, SPAWACZ, PREZER, ELEKTROMONTER.

Pracownikom zapewnia się wszystkie świadczenia branżowe, przysługujące pracownikom kolejowym.

Istnieje możliwość podwyższenia kwalifikacji zawodowych i awansowania na wyższe stanowiska służbowe.

Blizszych informacji udziela Referat Kadr Lokomotywni — wyłot ul. Grunwaldzkiej (dojazd autobusem linii „6”), pokój nr 6 i 10, tel. 41-49-96, wewn. 491 lub 538.

K 3354-0

ROLNICZA SPÓŁDZIELNIA CHOWU ZWIERZĄT W OGRODNICZ-

KACH k. SUPRAŚLA ZATRUDNI NACHTYMIARSTWA:

— TRAKTORZYSTĘ — OPERATORA na koparko-spycharkę „Bia-

lorus”.

Warunki płacy i pracy do uzgodnienia na miejscu.

K 3355-1

GMINNA SPÓŁDZIELNIA „SAMOPOMOC CHŁOPSKA” W WYSZ-

KACH ZATRUDNI robotników do warsztatu usługowego w

zawodach:

— ślusarz, spawacz, kowal, szklarz, malarz, hydraulik.

Informacji udziela biuro spółdzielni.

K 3361-1

PRZEDSIĘBIORSTWO
ELEKTRYFIKACJI I TECHNICZNEJ
OBSŁUGI ROLNICTWA „ELTOR”
W BIAŁYMSTOKU

ZATRUDNI NACHTYMIARSTWA

należących pracowników:

— robotników wykwalifikowanych w zawodzie elektrykowie;

— robotników niewykwalifikowanych w celu przyłączenia do zawa-

du elektrycznego;

— kierowników ciągników rolniczych.

Szczegółowych informacji o warunkach pracy i płacy udziela Dział

Spraw Pracowniczych w Białymstoku, ul. Elewatorska 11 w godz.

6.30—14.30, tel. 292-56, wewn. 278.

K 2805-00

KOMUNIKAT

NACZELNIK MIASTA AUGUSTOWA

z a w i a d a m i a, że

w dniach od 25 sierpnia do 9 września 1980 r.

Urząd Miejski w Augustowie, ul. 1 Maja 29, pokój nr 7
będzie wyłozony do publicznego wglądu projekt planu szczegóło-

wego zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa za-

grodowego i ogrodnictwa w Augustowie.

Projekt planu dotyczy terenu położonego po lewej stronie ulicy

Raigrodzkiej (szosa do Raczek) za obwodnicą.

W okresie tym wszyscy zainteresowani mogą zapoznać się z projek-

tem planu oraz zgłosić swoje uwagi i wnioski.

W DNIU 3 września 1980 r. o godz. 10

w sali konferencyjnej w budynku nr 37 przy ul. 1 Maja w Augu-

stowie (siedziba ZUS) odbędzie się publiczna dyskusja nad planem

z udziałem wszystkich zainteresowanych.

K 3362-1

Władzom AMB, współpracownikom, organizacjom poli-
tycznym i społecznym, służbie zdrowia, przyjacielom i
znajomym oraz wszystkim, którzy okazali wiele serca i
współczucia w ciężkiej chorobie, a następnie uczestniczyli
w uroczystościach pogrzebowych zmarłej

dr med. Berty Szaykowskiej

serdeczne podziękowanie składa

rodzina.

K 5084-1

Wyraz szczerzego współczucia

Tow. ppk ANATOLIOWI

ANTONCZYKOWI

z powodu zgonu

ojca

składają:

współpracownicy Wydziału

KW MO w Białymstoku

K 5051-1

W dniu 2 sierpnia 1980 r. zmarła

długoletnia pracownica Białos-

tostockich Zakładów Graficznych

Ob. Maria Dawidziuk

Oznaczenia Srebrnym Krzyżem

Zasługi oraz odznaką „Zasłużony

Białostoczanin”

Dyrekcja i Rada Zakładowa

Białostockich Zakładów Gra-

ficznych.

K 5052-1

Z głębokim żalem zawiadamia-

my, że w dniu 2 sierpnia 1980 r.

zmarła

dr med. Berta

Szaykowska

wybitnie zasłużona dla pediatrii

Białostockiej, lekarz specjali-

stka, wychowawca wielu pokoleń,

prawy, dobry człowiek, dłu-

gotni członek naszego Oddziału.

Zarząd Oddziału Białostockie-

go PTP.

K 5053-1

Wyraz głębokiego współczucia

RODZINIE

z powodu śmierci

Franciszka

Wierzbickiego

długoletniego pracownika Białos-

tostockich Zakładów Graficz-

nych.

Dyrekcja, Rada Zakładowa,

współpracownicy B. Z. Gra-

ficznych.

K 5054-1

RSW „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH” KOMBINAT WYDAWNICZO

KOPORTAŻOWY W BIAŁYMSTOKU

uprzejmie informuje

w dotychczasowych zasadach funkcjonowania punktów sprzedaży
detałicznej RSW „Prasa-Książka-Ruch” w niedziele, święta i doda-
tkowe dni wolne od pracy wprowadza się zatwierdzone przez Mi-
nistra Handlu Wewnętrznego i Usług następujące zmiany:

I. W dodatkowe dni wolne od pracy.

1. Wszystkie punkty sprzedaży w miastach czynne są do godz.

13, a po tej godzinie punkty dyżurne w wymiarze 50 proc.

sieci sprzedaży.

2. Punkty sprzedaży w osiedlach oraz na wsi gdzie zlokalizowa-

ny jest jeden punkt sprzedaży — czynne są do godz. 13.

II. W pozostałe wszystkie soboty

1. Punkty sprzedaży w osiedlach oraz na wsi gdzie zlokalizo-

wany jest jeden punkt sprzedaży — czynne są do godz. 13.

Zmiany w godzinach handlu nie dotyczą klubów, prasy i książek

oraz pozostałych punktów zlokalizowanych na dworcach kolejowych,

autobusowych, miejscowościach turystycznych i wypoczynkowych,

przy trasach turystycznych, na przejściach granicznych czy też uru-

chamianych z okazji imprez lub innych uroczystości, dla których

godziny handlu ustalane są indywidualnie.

Inne dotychczas stosowane zasady funkcjonowania punktów

sprzedaży RSW „Prasa-Książka-Ruch” w niedziele i święta i do-

datkowe dni wolne od pracy nadal obowiązują.

K 3546-1



Oddział Osobowy PKS w Białymstoku

uprzejmie informuje, że

rejestracja zaświadczeń do biletów miesięcznych PKS

na dojazd do pracy

na lata 1980—1982 na terenie działalności tut. Oddziału będzie prowadzona w na-

stępujących terminach i miejscowościach:

3-27.IX.80 r. na dworcu PKS w Białymstoku, tel. 343-00

3-11.IX.80 r. w kasie biletowej PKS w Łapach, tel. 224

8-10.IX.80 r. na dworcu PKS w Mielnie, tel. 213

15-19.IX.80 r. w kasie biletowej PKS w Białym Podlaskim, tel. 554

8-12.IX.80 r. na dworcu PKS w Hajnówce, tel. 247

9-12.IX.80 r. na dworcu PKS w Sokółce, tel. 31-46

16-19.IX.80 r. na dworcu PKS w Dąbrowie Białostockiej, tel. 6

Szczegółowe informacje o rejestracji podane są na ogłoszeniach w wyżej wymienionych

punktach.

Można je również uzyskać telefonicznie kontaktując się z wymienionym nr telefonów.

Zakładom pracy zaleca się załatwianie formalności związanych z rejestracją biletów na li-

tach zbiorowych.

K 3546-1

PRZYJMUJE na mieszkanie uczniów

lub uczennice. Białystok, Koziowa

11.

g 4934-1

MIESZKANIE własnościowe 70 m

w centrum Warszawy — szczeni-
ta, Tadeusz Baranik, 09-00

Plock, Morykonia 3 m 25.

g 4952-1

MIESZKANIE pokój z kuchnią w

Legnicy, zamieszkałe na podobne w

Białymstoku. Białystok, ul. Biało-

stoczek 11 m 5.

g 4949-1

M-3 spółdzielcze w Płocku, zamie-

nie na równorzędne w Białymsto-

ku. Tadeusz Baranik, 09-00

Plock, Morykonia 3 m 25.

g 4953-1

STARACHOWICE — mieszkanie

spółdzielcze 48 m kw. zamieszka-

nie w Białymstoku. Wia-

domość: Białystok, Skorupska 30

m 4.

g 4956-1

„ZAPOROŻCA”, stan dobry —

sprzedam. Białystok, tel. 215-00 (po

godz. 16).

g 5169-1

„FIAT” 126 p (1978 rok) — sprze-

dam. Białystok, tel. 361-00 (do godz.

15).

g 4957-1

SAMOCHÓD „Fiat” 125 p i „Da-

die” — sprzedam. Wia-

domość: Białystok, ul. Rynek Kosciuszki 32

g 4950-1

„FIAT” 125 p 1500 MR (1978 rok)

— sprzedam. Białystok, ul. Pułko-

wa 7/13.

g 4955-1

„FIAT” 126 p 650 (1978 rok) stan

idealny — sprzedam. Suwałki, Me-

reckiego 40.

g 4958-1

„FIAT” 125 p (rok produkcji 1977)

— sprzedam. Augustów, ul. Koperni-

ka 55.

g 4963-1

SAMOCHÓD „Fiat” 125 p nowy

(kolor granatowy) — sprzedam.

Zbigniew Włazniński, Elk, ulica

Dzierżyńskiego 28 m 7.

g 4960-1

„FIAT” 125 p 1500 (przebieg 45

tyś km) — sprzedam. Olecko, ul.

1-go Maja 3/1, tel. 25-44.

g 4962-1

SAMOCHÓD „Fiat” 1500 (rok pro-

dukcji 1978, luty, zamieszkałe w Sko-

łcu, Olecko, Osiedle XXX-lecia 6/43.

g 4961-1

„FIAT” 125 p 1500 (1977 rok)

— sprzedam. Białystok, ul. Płakowa

40.

g 4965-1

„FIAT” 125 p (rok produkcji 1977)

— sprzedam. Białystok, ul. Płakowa

40.

g 4966-1

„FIAT” 125 p (rok produkcji 1977)

— sprzedam. Białystok, ul. Płakowa

40.

g 4967-1

„FIAT” 125 p 1500 (1977 rok)

— sprzedam. Białystok, ul. Płakowa

40.

g 4968-1

„FIAT” 125 p 1500 (1977 rok)

— sprzedam. Białystok, ul. Płakowa

40.

g 4969-1

„FIAT” 125 p 1500 (1977 rok)

— sprzedam. Białystok, ul. Płakowa

40.

g 4970-1

„FIAT” 125 p 1500 (1977 rok)

— sprzedam. Białystok, ul. Płakowa

40.

g 4971-1

„FIAT” 125 p 1500 (1977 rok)

— sprzedam. Białystok, ul. Płakowa

40.

g 4972-1

„FIAT” 125 p 1500 (1977 rok)

— sprzedam. Białystok, ul. Płakowa

40.

g 4973-1

„FIAT” 125 p 1500 (1977 rok)

— sprzedam. Białystok, ul. Płakowa

40.

g 4974-1

„FIAT” 125 p 1500 (1977 rok)

— sprzedam. Białystok, ul. Płakowa

40.

g 4975-1

KOLEJOWE ZAKŁADY KONSTRUKCJI STAŁOWYCH
I URZĄDZEŃ DZIEWIGOWYCH IM. REWOLUCJI 1905 r.
W BIAŁYMSTOKU — STAROSIELCACH

powiadamiają

posiadają jeszcze wolne miejsca dla kandydatów na rok
szkolny 1980/81 do klasy pierwszej Zespołu Szkół Zawa-
dowych Dyrekcji Rejonowej Kolei Państwowych w Białym-
stoku-Starosielcach, ul. Szkolna 28, w zawodzie:

ŚLUSARZ-SPAWACZ

o 3-letnim okresie nauczania.

Podania o przyjęcie do szkoły należy kierować pod adre-

sem:

ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH DYREKCJI REJONOWEJ

Wspólna praca - wspólny cel

Młodzież hajnowskich zakładów pracy aktywnie uczestniczy w tworzeniu Funduszu Akcji Społecznej Młodzieży. Przypominamy, że fundusz ten powstaje z sum uzyskiwanych za nadobowiązkowe prace, wyobowiązkowe (np. porządkowe, remontowe, modernizacyjne).

W ten sposób zdobywają środki na swoje wspólne cele: ZSMPO-owcy z "Chamek", Przedsiębiorstwa Przemysłu Drzewnego, Oddziału WSS "Społem", Rejonu "Las". Zebrane pieniądze są przeznaczane na rozbudowę przedmiotowo-sportowo-rekreacyjnych, świetlic oraz finansowanie wycieczek, imprez turystycznych i sportowych.

Młodzież proponuje, aby część funduszu wykorzystać również na pożyczki dla młodych, pragnących się zagospodarować. O ile młodzi mają pieniądze - dowodzą działacze hajnowscy - mogą korzystać z zakupów rażonych, kredytów bankowych i zapożyczyć, o tyle kwaterowicze i panny pozbawieni są tych form pomocy. Te role mogłyby spełniać po części Fundusz Akcji Społecznej Młodzieży. (KL)

Zachowajmy ostrożność! Bezpieczna droga do szkoły

Dzisiaj rozpoczyna się rok szkolny. W województwie białostockim podjęcie nauki ponad 77 tys. dzieci, w tym ponad 10 tys. pierwszoklasistów. Po wakacjach uczniowie są przejęci, podekscytowani, rozbawieni. Toteż w tych dniach szczególna ostrożność obowiązywać powinna wszystkich kierowców.

Pamiętajmy, że obecnie na poboczu wiejskich dróg, na miejskich ulicach, to nie tylko w bezpośredniej bliskości szkół, wzdłuż dróg, ale także na skrajach, do których arkanu ruchu drogowego są często nieznane. Dlatego też kierowcy powinni szczególnie uważać - wzmocnić obserwację i ostrożność, szczególnie przy przekraczaniu granic, informując o bliskości szkół.

Apelujemy także do rodziców, nauczycieli, funkcjonariuszy MO: od wszystkich zależy bezpieczna droga dziecka do szkoły. Statystyka Biura Ruchu Drogowego Komendy Głównej MO podaje, iż w roku ubiegłym zginęło w kraju 481 dzieci w wieku do lat 14! 5619 dzieci zostało rannych. Te liczby przerażają.

Jeszcze raz podkreślamy - największe niebezpieczeństwo grozi najmłodszym, tym którzy idą do szkoły po raz pierwszy.

Co zrobiono dotychczas w województwie białostockim, aby drogę dziecka do szkoły uczynić bardziej bezpieczną?

Już na początku wakacji funkcjonariusze MO wspólnie z członkami ORMO dokonali lustracji terenów przyszłych szkół. Zwracano uwagę na stan barier ochronnych, przy szkołach, na prawidłowość i widoczność znaków drogowych, na oznakowanie przejść.

W przeprowadzanej w ostatnich dniach akcji milicyjnej "Bądź przemyślny na drodze", sprawdzono realizację tych postulatów. Na ogół sytuacja jest dobra: zabrano o oznakowania, poprawiono zabezpieczenia.

Największą uwagę zwracano na stan zabezpieczenia przy szkołach wiejskich i w miejscach położonych przy ruchliwych trasach. Tam bowiem dzieciom grozi największe niebezpieczeństwo.

Dzisiejszy dzień będzie sprawdzianem dla wszystkich, zajmujących się bezpieczeństwem dzieci w drodze do szkoły. Jednak w tej akcji muszą brać udział również rodzice i nauczyciele. Apelujemy także do wszystkich, aby pomagali maluchom na przejściach, dbali o ich bezpieczeństwo. (ebe)



Tego, co wykonują ludzie w tym wypadku nie mogą zastąpić automaty. Od lewej: Alfred Szarkowski, Adam Kalisz i Grzegorz Guzik. Fot. Z. Lenkiewicz

Zgrana brгада

HUTA SZKŁA GOSPODARCZEGO należy do zakładów o wieloletniej tradycji. Powstała w 1929 roku i jest jednym z najstarszych zakładów w Białymstoku. Większość pracowników to ludzie młodzi, choć nie brakuje też fachowców z doświadczeniem. Wśród załogi można spotkać i takich, którym tajniki tego trudnego rzemiosła przekazał rodzice. Zdecydowana część nowo przyjętych, absolwenci szkoły przyzakładowej. Stanowią oni ponad 80 proc. zgłaszających się do pracy.

Produkcja - szkło stołowe - która wytwarzana jest głównie na rynek krajowy, bierze swój początek na wydziale wytopu. Właśnie tutaj nadają tu określony kształt przyszłemu wyrobowi. A praca ta nie należy do łatwych. Ludzi nie mogą zastąpić automaty, choć bowiem o wydumkiwane szkło, kieliszki, Północy następuje obróbka, odcinanie, obrzucanie, szlifowanie. Młoda załoga stara się poddać wszelkim trudnościom.

Na uwagę zasługuje brygada Adama Kalisza, pracującego w Hucie od 10 lat.

Przyszedł tu z rzarzą po skończeniu zawodówki i do tej pory trzyma się tego fachu. Niezbyt było ciężko, ale człowiek jakos się wciągnął i obecnie nie zamieniłby się na inny zawód. Trzeba pracę wykonywać solidnie.

Najstarszy wiekiem z tej grupy, 32-letni Alfred Szarkowski, znalazł tu swoje miejsce również przed 10 laty. Uważa za najtrudniejszy jest pierwszy rok, a później już jakoś leci. Najmłodszy z nich, 20-letni Grzegorz Guzik jest absolutnie szkolny, zawodowcy i pracuje już pięć lat. Kontynuuje naukę w Technikum Chemiczno-Ceramiznym Przemysłu Szkłarskiego w Wołominie, chcąc pogłębić swoje kwalifikacje. Cała trójka osiąga najwyższą wydaj-

Efektu rodzicielskiej współpracy

Jednym z ważnych elementów działalności każdego przedszkola jest współpraca z rodzicami. Przedszkole BIELSKA PODLASKIEGO, których w tym 20-tysięcznym mieście jest już pięć, przed rozpoczęciem roku szkolnego swą działalność dydaktyczno-wychowawczą zaczyna od ścisłej współpracy z rodzicami.

Pierwsze spotkania poświęca się zapoznaniu ich z regulaminem przedszkola i jego potrzebami. Następnie urządzane są w ramach uniwersytetów dla rodziców. Pozwala to na wyrobienie wśród matek i ojców zrozumienia do podejmowanych przez wychowawców poczynań i niesienia im oraz dyrekcji pomocy, gdy zajdzie ku temu potrzeba. A takich potrzeb placówki mają co niemiara.

Oto rodzice dzieci, uczęszczających do Przedszkola nr 5, w trakcie budowy obiektu przepracowali przy nim ponad 3600 godzin, a wartość prac ocenia się na sumę 204 tys. zł. Wykonali niezbędne przybory, urządzenia i sprzęt, które nie zawsze można otrzymać w CEZ-ach. Podobnie wiele prac o wartości ponad 200 tys. zł wykonali rodzice w pozostałych przedszkolach.

Wychowawcy tych placówek doskonale znają swych podopiecznych i ich warunki rodzinne. Dlatego też wykorzystują wszelkie możliwości, aby wspierać rodziców w ich trudnym zadaniu. W tym celu udzielają im pomocy, udzielając im na co dzień mogącej przynieść wiele. Stanisław Chayton wykonał regały metalowe i wiele elementów metal-

owych do zielonej dekoracji przed przedszkolem. Teodor Chomej wspólnie z wieloma pracownikami Przedsiębiorstwa Melioracyjnego zagospodarował nam cały plac zabaw. Bardzo dużo pomocy otrzymujemy z zakładu opiekuńczego, którym jest BPPB. Wykonano nam m.in. betonowe kwietniki, udoskonalono brodziki dla dzieci. Przedsiębiorstwo udościplnia swój autokar na wycieczki, dowozi artykuły spożywcze.

Jestem przekonana, że w nowym roku szkolnym współpraca ta przebiegać będzie jeszcze lepiej, z obopólną korzyścią.

W. FALKOWSKI

POŻARY

Od zjawiska w instalacji elektrycznej we wsi Malinowo w gminie Dziadowice spalił się dach domini na domu należącym do Ignacego K. Gospodarka poniósł straty w wysokości około 15 tys. zł.

W Hajnowce doszło do pożaru przy ul. Partyzanckiej w zakładzie stolarskim należącym do Józefa S. Zniszczeniu uległ znajdujący się w szuflarce pakiet wartości około 150 tys. zł.

Na kolonii Widoła w gminie Bielek Podlaski w czasie niebezpiecznej burzy wiatrowej nastąpiło zżarcie w wadliwej instalacji elektrycznej, co spowodowało rozprężenie się ognia w budynku mieszkalnym. Spalił się dach, wnętrza pokoi oraz klatka schodowa. Właściciel, Jan O. poniósł straty oszacowane na około 10 tys. zł.

Z nie ustalonych przyczyn doszło do dotkliwego pożaru w zabudowaniach Konstantego M. w Wierpulu (gmina Nurzec Stacja). Ogień zniszczył murywna obrotową, stodołę i znajdujące się w niej siano oraz częściowo sprzęt rolniczy. Gospodarka poniósł straty w wysokości około 150 tys. zł.

Dziecko w studencie

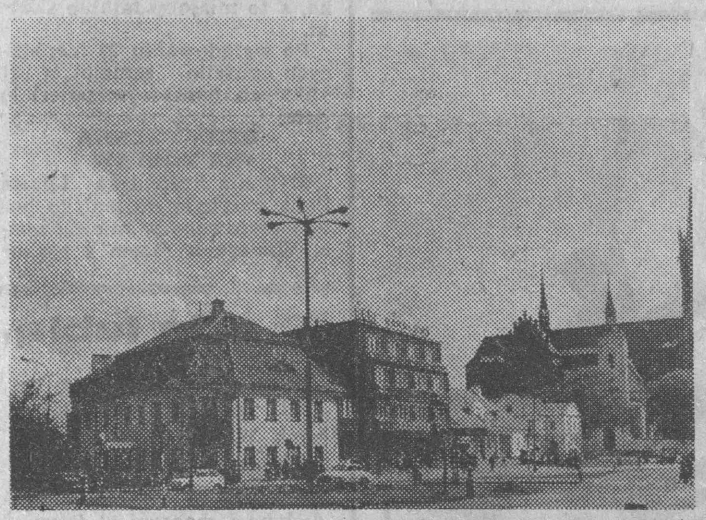
Nie zabezpieczone studenckie kanalizacje są często przyczyną wypadków, których ofiarą stają się studenci. 14 sierpnia br. do studenckiej ścieżki, postawionej bez przykrycia przy ul. Piłsudskiego w Łanach, wpadł 16-letni Robert Golaszewski. Szczęśliwie uratował go jeden z przechodzących.

dziecko znajduje się w pobliżu kobiety, którym za ocalenia dziecka dziękują rodzice. Studencka znajduje się na siedmiu mieszkaniach, przy których blokach oddanych do użytku w maju br. Jeśli więc zdarzy się podobny wypadek, nie trudno (jas)

nie coś białego. Następnego dnia już inny wioleczek. - Tata, a gdzie te drzwi? Pewno pojechały do naprawy. - A kto je zepsuł? - No przecież słyszałeś synu, w dzienniku, że użyczyliśmy koleji dewastacji tabor. Dokładnie mówili w telewizji, kto psuje wagon. - A czemu one tak szybko jadą? - Bo jeden pan za bardzo rozpedził, a drugi nie zahamował. - A co pisze na tej kartce? Tu pisze: „meble - ostrożnie przetrzącać”. Z pobliskiej rampy dobiega taki sam tomat, jaki budzi nas co noc. - Co to, tato? To te meble już stoją. - A one się w środku nie poprzewracają? Może... I nie polamają? Może... A jakby się polamały, to co? Ano - niestety - nie. Gdy dorosniecie - zrozumiecie, jakie to proste. MIKUS

Białystok dziadków i... wnuków

Na pierwszym planie widnieje restauracja „Asoria” mieszcząca się w budynku, oddanym po II wojnie, a wzniesionym w II połowie XVIII wieku. Dalej w prawo Dom Handlowy - dziś „Kazimierz” powstały w okresie międzywojennym na gruzach domu urodzonego na pierwszym zdjęciu z 1918-1919 roku. Obok Pałac Archaizm Województwa w budynku „cechawizacji”, powstałym w II połowie XVIII w. W głębi, obok kościoła, budynek kina „Słońce” z lat 20. Wzdłuż ul. Teatr Białostocki zainstalował tu swoją poczynioną działalność przed wojną „Cielęta” mi przedwojenną „u/g” Zermoskiego. Ten fragment miasta uległ silnym zmianom. Gdyby nie trzępotały domy, towarzyszące rondo i parę współczesnych samochodów, rzec by można, że czas stanął w miejscu.



Zdjęcie z 1918-1919 roku. Ryszard Ziękowski

Co, gdzie, kiedy?

W BIAŁYMSTOKU

Teatr Dramatyczny im. A. Węgliki - nieczynny. Państwowy Teatr Lalek - nieczynny.

KINA

„Pokoje” - „Przytulny uczeń”, prod. franc., kol. (od 18), godz. 15, 17, 19 i 20.
„Ton” - „Gorączka sobotniej nocy”, prod. USA, kol. (od 15), godz. 10, 12, 14, 16, 18, 20.
„Plonący wieświec”, prod. USA, kol. (od 15), godz. 18, 20.
„Gigant” - „Gozdzia kontra Gigant”, prod. japo., kol. (od 15), godz. 15, 17, 19, 21.
„Mandingo”, prod. USA, kol. (od 18), godz. 17, 19, 21.
„Studio” - „Wielki ojciec”, prod. wlo., kol. (od 18), godz. 15, 17, 19, 21.
„Związkowcy” - „Kwintenie nieodłączna zbroja”, prod. radz., kol. (od 15), godz. 17 i 20.
„Spotkanie” - nieczynny.
„Kolejary” - nieczynny.

KLUBY

Klub Rozrywkowy, ul. Wierzbowa 2 - „Night Disco”, w godz. 20-2.

Klub ACK „Spekulum”, ul. Dąbrowskiego - Program dyskotekowy, w godz. 19-2.

KINA W WOJEWÓDZTWIE BIAŁOSTOCKIM

Bielsk Podlaski - „Obcy” - 8. Pasazer Nostromo”, prod. ang. (od 15).
Białystok - „Kolejary”, prod. USA (od 15).
Hajnówka - „Zabawka”, prod. japo. (od 15).
Lapy - „Wodzień”, prod. japo. (od 15).
Młotki - „Chłubiński syndrom”, prod. radz. (od 15).
Siemiatycze - „Wspaniali”, prod. radz. (od 15).
Sokołki - „Nie strzelaj do naukowca”, prod. kanad. (od 15).
Kierownictwo kin zastrzega możliwość zmian programu.

Muzea w Białymstoku

Muzeum Okręgowe - Ratusz - czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych w godz. 10-17, w czwartki w godz. 10-16. Wystawy stałe: Pradzieje Białostockie; Galeria (Malarsztwo, Województwo, Wzrosty czasowe: Secesja).

Punkty Muzealne w Supraślu - czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych w godz. 11-16, w niedziele w godz. 10-16. Ekspozycja wewnątrz Refektarza i Kaplicy w dawnym Pałacu Opatów z galerii malarstwa i rzeźby z cerkwi bazylikańskiej.

Ekspozycja wewnątrz (Pałac w Supraślu) - czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych w godz. 11-17, w czwartki w godz. 10-16. Ekspozycja wewnątrz Refektarza i Kaplicy w dawnym Pałacu Opatów z galerii malarstwa i rzeźby z cerkwi bazylikańskiej.

Oddział Muzeum Okręgowego (Arsenał) - ul. Mickiewicza 2 - Wystawa rzeźb Alfonsa Kargona - czynna codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych w godz. 11-17, w czwartki w godz. 10-16. Ekspozycja wewnątrz Refektarza i Kaplicy w dawnym Pałacu Opatów z galerii malarstwa i rzeźby z cerkwi bazylikańskiej.

Muzeum w Tykocinie, ul. Koźła 2 - Oddział Muzeum Okręgowego - czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych w godz. 11-17, w czwartki w godz. 10-16. Ekspozycja wewnątrz Refektarza i Kaplicy w dawnym Pałacu Opatów z galerii malarstwa i rzeźby z cerkwi bazylikańskiej.

Muzeum Ruchu Rewolucyjnego - Oddział Muzeum Okręgowego - ul. Warszawska 37 - czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych w godz. 10-17, w czwartki w godz. 10-16. Ekspozycja wewnątrz Refektarza i Kaplicy w dawnym Pałacu Opatów z galerii malarstwa i rzeźby z cerkwi bazylikańskiej.

Muzeum Ruchu Rewolucyjnego - Oddział Muzeum Okręgowego - ul. Warszawska 37 - czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych w godz. 10-17, w czwartki w godz. 10-16. Ekspozycja wewnątrz Refektarza i Kaplicy w dawnym Pałacu Opatów z galerii malarstwa i rzeźby z cerkwi bazylikańskiej.

Muzeum Ruchu Rewolucyjnego - Oddział Muzeum Okręgowego - ul. Warszawska 37 - czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych w godz. 10-17, w czwartki w godz. 10-16. Ekspozycja wewnątrz Refektarza i Kaplicy w dawnym Pałacu Opatów z galerii malarstwa i rzeźby z cerkwi bazylikańskiej.

Muzeum Ruchu Rewolucyjnego - Oddział Muzeum Okręgowego - ul. Warszawska 37 - czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych w godz. 10-17, w czwartki w godz. 10-16. Ekspozycja wewnątrz Refektarza i Kaplicy w dawnym Pałacu Opatów z galerii malarstwa i rzeźby z cerkwi bazylikańskiej.

Muzeum Ruchu Rewolucyjnego - Oddział Muzeum Okręgowego - ul. Warszawska 37 - czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych w godz. 10-17, w czwartki w godz. 10-16. Ekspozycja wewnątrz Refektarza i Kaplicy w dawnym Pałacu Opatów z galerii malarstwa i rzeźby z cerkwi bazylikańskiej.

Muzeum Ruchu Rewolucyjnego - Oddział Muzeum Okręgowego - ul. Warszawska 37 - czynne codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych w godz. 10-17, w czwartki w godz. 10-16. Ekspozycja wewnątrz Refektarza i Kaplicy w dawnym Pałacu Opatów z galerii malarstwa i rzeźby z cerkwi bazylikańskiej.

PROGRAM II

Widomości: 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 15.30, 21.30, 23.30.
4.30 Poranek domowy; 5.00 Muzyka: 5.30 Muzyka: 5.45 Muzyka: 5.55 Muzyka: 6.05 Muzyka: 6.15 Muzyka: 6.25 Muzyka: 6.35 Muzyka: 6.45 Muzyka: 6.55 Muzyka: 7.05 Muzyka: 7.15 Muzyka: 7.25 Muzyka: 7.35 Muzyka: 7.45 Muzyka: 7.55 Muzyka: 8.05 Muzyka: 8.15 Muzyka: 8.25 Muzyka: 8.35 Muzyka: 8.45 Muzyka: 8.55 Muzyka: 9.05 Muzyka: 9.15 Muzyka: 9.25 Muzyka: 9.35 Muzyka: 9.45 Muzyka: 9.55 Muzyka: 10.05 Muzyka: 10.15 Muzyka: 10.25 Muzyka: 10.35 Muzyka: 10.45 Muzyka: 10.55 Muzyka: 11.05 Muzyka: 11.15 Muzyka: 11.25 Muzyka: 11.35 Muzyka: 11.45 Muzyka: 11.55 Muzyka: 12.05 Muzyka: 12.15 Muzyka: 12.25 Muzyka: 12.35 Muzyka: 12.45 Muzyka: 12.55 Muzyka: 13.05 Muzyka: 13.15 Muzyka: 13.25 Muzyka: 13.35 Muzyka: 13.45 Muzyka: 13.55 Muzyka: 14.05 Muzyka: 14.15 Muzyka: 14.25 Muzyka: 14.35 Muzyka: 14.45 Muzyka: 14.55 Muzyka: 15.05 Muzyka: 15.15 Muzyka: 15.25 Muzyka: 15.35 Muzyka: 15.45 Muzyka: 15.55 Muzyka: 16.05 Muzyka: 16.15 Muzyka: 16.25 Muzyka: 16.35 Muzyka: 16.45 Muzyka: 16.55 Muzyka: 17.05 Muzyka: 17.15 Muzyka: 17.25 Muzyka: 17.35 Muzyka: 17.45 Muzyka: 17.55 Muzyka: 18.05 Muzyka: 18.15 Muzyka: 18.25 Muzyka: 18.35 Muzyka: 18.45 Muzyka: 18.55 Muzyka: 19.05 Muzyka: 19.15 Muzyka: 19.25 Muzyka: 19.35 Muzyka: 19.45 Muzyka: 19.55 Muzyka: 20.05 Muzyka: 20.15 Muzyka: 20.25 Muzyka: 20.35 Muzyka: 20.45 Muzyka: 20.55 Muzyka: 21.05 Muzyka: 21.15 Muzyka: 21.25 Muzyka: 21.35 Muzyka: 21.45 Muzyka: 21.55 Muzyka: 22.05 Muzyka: 22.15 Muzyka: 22.25 Muzyka: 22.35 Muzyka: 22.45 Muzyka: 22.55 Muzyka: 23.05 Muzyka: 23.15 Muzyka: 23.25 Muzyka: 23.35 Muzyka: 23.45 Muzyka: 23.55 Muzyka: 24.05 Muzyka: 24.15 Muzyka: 24.25 Muzyka: 24.35 Muzyka: 24.45 Muzyka: 24.55 Muzyka: 25.05 Muzyka: 25.15 Muzyka: 25.25 Muzyka: 25.35 Muzyka: 25.45 Muzyka: 25.55 Muzyka: 26.05 Muzyka: 26.15 Muzyka: 26.25 Muzyka: 26.35 Muzyka: 26.45 Muzyka: 26.55 Muzyka: 27.05 Muzyka: 27.15 Muzyka: 27.25 Muzyka: 27.35 Muzyka: 27.45 Muzyka: 27.55 Muzyka: 28.05 Muzyka: 28.15 Muzyka: 28.25 Muzyka: 28.35 Muzyka: 28.45 Muzyka: 28.55 Muzyka: 29.05 Muzyka: 29.15 Muzyka: 29.25 Muzyka: 29.35 Muzyka: 29.45 Muzyka: 29.55 Muzyka: 30.05 Muzyka: 30.15 Muzyka: 30.25 Muzyka: 30.35 Muzyka: 30.45 Muzyka: 30.55 Muzyka: 31.05 Muzyka: 31.15 Muzyka: 31.25 Muzyka: 31.35 Muzyka: 31.45 Muzyka: 31.55 Muzyka: 32.05 Muzyka: 32.15 Muzyka: 32.25 Muzyka: 32.35 Muzyka: 32.45 Muzyka: 32.55 Muzyka: 33.05 Muzyka: 33.15 Muzyka: 33.25 Muzyka: 33.35 Muzyka: 33.45 Muzyka: 33.55 Muzyka: 34.05 Muzyka: 34.15 Muzyka: 34.25 Muzyka: 34.35 Muzyka: 34.45 Muzyka: 34.55 Muzyka: 35.05 Muzyka: 35.15 Muzyka: 35.25 Muzyka: 35.35 Muzyka: 35.45 Muzyka: 35.55 Muzyka: 36.05 Muzyka: 36.15 Muzyka: 36.25 Muzyka: 36.35 Muzyka: 36.45 Muzyka: 36.55 Muzyka: 37.05 Muzyka: 37.15 Muzyka: 37.25 Muzyka: 37.35 Muzyka: 37.45 Muzyka: 37.55 Muzyka: 38.05 Muzyka: 38.15 Muzyka: 38.25 Muzyka: 38.35 Muzyka: 38.45 Muzyka: 38.55 Muzyka: 39.05 Muzyka: 39.15 Muzyka: 39.25 Muzyka: 39.35 Muzyka: 39.45 Muzyka: 39.55 Muzyka: 40.05 Muzyka: 40.15 Muzyka: 40.25 Muzyka: 40.35 Muzyka: 40.45 Muzyka: 40.55 Muzyka: 41.05 Muzyka: 41.15 Muzyka: 41.25 Muzyka: 41.35 Muzyka: 41.45 Muzyka: 41.55 Muzyka: 42.05 Muzyka: 42.15 Muzyka: 42.25 Muzyka: 42.35 Muzyka: 42.45 Muzyka: 42.55 Muzyka: 43.05 Muzyka: 43.15 Muzyka: 43.25 Muzyka: 43.35 Muzyka: 43.45 Muzyka: 43.55 Muzyka: 44.05 Muzyka: 44.15 Muzyka: 44.25 Muzyka: 44.35 Muzyka: 44.45 Muzyka: 44.55 Muzyka: 45.05 Muzyka: 45.15 Muzyka: 45.25 Muzyka: 45.35 Muzyka: 45.45 Muzyka: 45.55 Muzyka: 46.05 Muzyka: 46.15 Muzyka: 46.25 Muzyka: 46.35 Muzyka: 46.45 Muzyka: 46.55 Muzyka: 47.05 Muzyka: 47.15 Muzyka: 47.25 Muzyka: 47.35 Muzyka: 47.45 Muzyka: 47.55 Muzyka: 48.05 Muzyka: 48.15 Muzyka: 48.25 Muzyka: 48.35 Muzyka: 48.45 Muzyka: 48.55 Muzyka: 49.05 Muzyka: 49.15 Muzyka: 49.25 Muzyka: 49.35 Muzyka: 49.45 Muzyka: 49.55 Muzyka: 50.05 Muzyka: 50.15 Muzyka: 50.25 Muzyka: 50.35 Muzyka: 50.45 Muzyka: 50.55 Muzyka: 51.05 Muzyka: 51.15 Muzyka: 51.25 Muzyka: 51.35 Muzyka: 51.45 Muzyka: 51.55 Muzyka: 52.05 Muzyka: 52.15 Muzyka: 52.25 Muzyka: 52.35 Muzyka: 52.45 Muzyka: 52.55 Muzyka: 53.05 Muzyka: 53.15 Muzyka: 53.25 Muzyka: 53.35 Muzyka: 53.45 Muzyka: 53.55 Muzyka: 54.05 Muzyka: 54.15 Muzyka: 54.25 Muzyka: 54.35 Muzyka: 54.45 Muzyka: 54.55 Muzyka: 55.05 Muzyka: 55.15 Muzyka: 55.25 Muzyka: 55.35 Muzyka: 55.45 Muzyka: 55.55 Muzyka: 56.05 Muzyka: 56.15 Muzyka: 56.25 Muzyka: 56.35 Muzyka: 56.45 Muzyka: 56.55 Muzyka: 57.05 Muzyka: 57.15 Muzyka: 57.25 Muzyka: 57.35 Muzyka: 57.45 Muzyka: 57.55 Muzyka: 58.05 Muzyka: 58.15 Muzyka: 58.25 Muzyka: 58.35 Muzyka: 58.45 Muzyka: 58.55 Muzyka: 59.05 Muzyka: 59.15 Muzyka: 59.25 Muzyka: 59.35 Muzyka: 59.45 Muzyka: 59.55 Muzyka: 60.05 Muzyka: 60.15 Muzyka: 60.25 Muzyka: 60.35 Muzyka: 60.45 Muzyka: 60.55 Muzyka: 61.05 Muzyka: 61.15 Muzyka: 61.25 Muzyka: 61.35 Muzyka: 61.45 Muzyka: 61.55 Muzyka: 62.05 Muzyka: 62.15 Muzyka: 62.25 Muzyka: 62.35 Muzyka: 62.45 Muzyka: 62.55 Muzyka: 63.05 Muzyka: 63.15 Muzyka: 63.25 Muzyka: 63.35 Muzyka: 63.45 Muzyka: 63.55 Muzyka: 64.05 Muzyka: 64.15 Muzyka: 64.25 Muzyka: 64.35 Muzyka: 64.45 Muzyka: 64.55 Muzyka: 65.05 Muzyka: 65.15 Muzyka: 65.25 Muzyka: 65.35 Muzyka: 65.45 Muzyka: 65.55 Muzyka: 66.05 Muzyka: 66.15 Muzyka: 66.25 Muzyka: 66.35 Muzyka: 66.45 Muzyka: 66.55 Muzyka: 67.05 Muzyka: 67.15 Muzyka: 67.25 Muzyka: 67.35 Muzyka: 67.45 Muzyka: 67.55 Muzyka: 68.05 Muzyka: 68.15 Muzyka: 68.25 Muzyka: 68.35 Muzyka: 68.45 Muzyka: 68.55 Muzyka: 69.05 Muzyka: 69.15 Muzyka: 69.25 Muzyka: 69.35 Muzyka: 69.45 Muzyka: 69.55 Muzyka: 70.05 Muzyka: 70.15 Muzyka: 70.25 Muzyka: 70.35 Muzyka: 70.45 Muzyka: 70.55 Muzyka: 71.05 Muzyka: 71.15 Muzyka: 71.25 Muzyka: 71.35 Muzyka: 71.45 Muzyka: 71.55 Muzyka: 72.05 Muzyka: 72.15 Muzyka: 72.25 Muzyka: 72.35 Muzyka: 72.45 Muzyka: 72.55 Muzyka: 73.05 Muzyka: 73.15 Muzyka: 73.25 Muzyka: 73.35 Muzyka: 73.45 Muzyka: 73.55 Muzyka: 74.05 Muzyka: 74.15 Muzyka: 74.25 Muzyka: 74.35 Muzyka: 74.45 Muzyka: 74.55 Muzyka: 75.05 Muzyka: 75.15 Muzyka: 75.25 Muzyka: 75.35 Muzyka: 75.45 Muzyka: 75.55 Muzyka: 76.05 Muzyka: 76.15 Muzyka: 76.25 Muzyka: 76.35 Muzyka: 76.45 Muzyka: 76.55 Muzyka: 77.05 Muzyka: 77.15 Muzyka: 77.25 Muzyka: 77.35 Muzyka: 77.45 Muzyka: 77.55 Muzyka: 78.05 Muzyka: 78.15 Muzyka: 78.25 Muzyka: 78.35 Muzyka: 78.45 Muzyka: 78.55 Muzyka: 79.05 Muzyka: 79.15 Muzyka: 79.25 Muzyka: 79.35 Muzyka: 79.45 Muzyka: 79.55 Muzyka: 80.05 Muzyka: 80.15 Muzyka: 80.25 Muzyka: 80.35 Muzyka: 80.45 Muzyka: 80.55 Muzyka: 81.05 Muzyka: 81.15 Muzyka: 81.25 Muzyka: 81.35 Muzyka: 81.45 Muzyka: 81.55 Muzyka: 82.05 Muzyka: 82.15 Muzyka: 82.25 Muzyka: 82.35 Muzyka: 82.45 Muzyka: 82.55 Muzyka: 83.05 Muzyka: 83.15 Muzyka: 83.25 Muzyka: 83.35 Muzyka: 83.45 Muzyka: 83.55 Muzyka: 84.05 Muzyka: 84.15 Muzyka: 84.25 Muzyka: 84.35 Muzyka: 84.45 Muzyka: 84.55 Muzyka: 85.05 Muzyka: 85.15 Muzyka: 85.25 Muzyka: 85.35 Muzyka: 85.45 Muzyka: 85.55 Muzyka: 86.05 Muzyka: 86.15 Muzyka: 86.25 Muzyka: 86.35 Muzyka: 86.45 Muzyka: 86.55 Muzyka: 87.05 Muzyka: 87.15 Muzyka: 87.25 Muzyka: 87.35 Muzyka: 87.45 Muzyka: 87.55 Muzyka: 88.05 Muzyka: 88.15 Muzyka: 8

